
3 1761 07432798 2

PETER PLUS.

ET EVENTYR I FIRE AKTER

AF

EINAR CHRISTIANSEN.

KJØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN).

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1890.

LIBRARY
JUN - 7 1976
UNIVERSITY OF TORONTO

DIGTEREN

HOLGER DRACHMANN

TILEGNET

For længe har vi dukket
  i Hverdags-livets Dunst;
for længe har vi hugget
  i Brokker ud vor Kunst;

for længe har vi dyppet
  vor Pen i Sod og Kvalm;
for længe har vi krybbet
  vort Øg i raadent Halm;

for længe har vi snaget
  i Livets Bærme-pøl;
for længe har vi staget
  igjennem Dynd vor Kjøl;

for længe har vi knælet
  for Billeder af Stuk;
for længe har vi kjælet
  for vore syge Suk;

for længe har vi flænget
  i Sjæle som i Lig
og ubarmhjertigt krænget
  hver liden Fold og Flig;

for længe har vi lokket
  med hemmelige Hvisk;
for længe har vi rokket
  ved Skjønheds Alter-disk.

Ud i den frie Søluft,
  ud i den sunde Blæst!
ud i den friske Høduft
  til Engens Blomsterfest!

ud til de fulde Toner,
  ud i den høje Dag,
hvor Sommersolen kroner
  det lyse Bøgetag!

Ud til de store Tanker,
  de dybe Længslers Kald,
hvis tusind Drømme ranker
  sig til en Himmel-hal!

ud, hvor de stærke Sjæle
  har stridt for Sandheds Sag,
hvor rige Minder dvæle
  som Sange om vort Flag!

Ud af de smaa Kanaler
  med Vind i alle Sejl!
ud, ud, hvor Himlen maler
  sit Blaa i Livets Spejl!

Du var alt længst derude
  med Spil og Sang ombord.
Jeg peiler nu din Skude
  og styrer i dit Spor.

Weyerburg ved Innsbruck, den 18de September 1890.

Personerne.

Peter Plus.
Benedikt.
Tyge.
Ebbe.
Flere Guldsmedesvende.
Else.

Prinsesse Gloriant.
Hendes tre Friere.
Vægteren.
Narren.
Hof.
En Skare fredløse Mænd.
Skarens Høvding.

Prins Marcus.
Prins Regius.
Oldfruen.
Drabanter.
Riddersmænd.
En Tjener.
En Procession.

En Kvinde.
Hendes unge Datter.
En ung Mand.
En Skare Bønder.

FØRSTE AKT.

Et Guldsmedeværksted.

I Baggrunden Dør og Vinduer ud til en grøn Gaardsplads. Tilhøjre fører en kort Trappe op til Svendenes Kamre; tilvenstre en Dør ind til Mesterens Lejlighed.

Svendene, blandt hvilke Peter Plus, Ebbe, Tyge, Benedikt, arbejde ved smaa Borde. Skabe med Guldsmede-Arbejder rundt om i Værkstedet.

Eftermiddag, henimod Aften.

Ebbe arbejder ved et lille Bord for sig længst tilvenstre. Han er i Færd med at ciselere et Sølvfad, der er saa godt som færdigt. Hans Ydre er magert, blegt, overanstrengt.

Tyge, en ung Friskfyr, og Benedikt, en skaldet, gammelagtig Fyr med et rødt Ansigt og en stor Knebelsbart, ere sammen med et Par andre Svende beskjæftigede ved et større Bord midt i Værkstedet.

Peter Plus, ung, stor og stærk, sidder ved et Bord for sig langt tilhøjre. Hans Arbejde er et prægtigt Guldbæger, hvortil Tegningen ligger foran ham paa Bordet. Han er ikke synderlig flittig, men sidder den meste Tid og stirrer frem for sig.

En Del Svende arbejde ved Vinduerne i Baggrunden.

Der arbejdes en Stund i Taushed.

Tyge
(til Ebbe).

Naa, faaer saa idag Du dit Arbejde endt?

Ebbe.

Jeg tænker nok; aa jo, saa omtrent.

TYGE.
Min Tro, der bliver Glæde i Huset,
naar Fa'er kommer hjem med sit Mesterpatent.
Lys paa Møllen, og Vin i Kruset!

EBBE
(surmuler).
Først Klæ'er paa Kroppen og Mad i Munden.

TYGE.
Ej hvad! saa haardt kan I ikke trænge.

BENEDIKT.
Trænge? — han! — det griner med Penge,
saa saare han aabner for Kistebunden.

EBBE.
En doven Kone, tre smaa Drenge,
og een i Vente om ikke længe!
Vi faaer nok spare paa Fest og Gammen,
maa bare sidde og skrabe sammen.

TYGE
(vender sig).
For Pokker, nu bliver jeg gal i Kammen.
Om Du saa nødtes til Pant og Gjæld,
og siden jammerlig sulted' ihjel,
den Dag, Du bli'er Mester, bør Du og flere —
ta' Fanden min Sjæl! — med en Rus celebrere.

BENEDIKT.
Flere! — ja vel! jeg skal ikke mankere.

EBBE.

Man mærker, min unge Ven, Du er ny
her i vor gode, adstadige By.
Du kjender kun lidt til dens Skik og Brug.
Her skjøtter man ej om at fylde sin Bug.

TYGE
(leer).

Bugen? — hvem taler om den? — ih fy!
Pokker skal rave og hikke og spy!
Nej, fylde sit Hjerte og fylde sit Mod
med Druens søde, velsignede Blod;
drages ud over Støvets Skranker,
tænke og sige de dristigste Tanker,
føle engang, at for Alvor man lever,
blæse ad Konger og Fyrster og Grever —
le ad Døgnets elendige Skraal
og drikke sig ret en Himmerigs-skaal!

BENEDIKT.

Der er jeg med. Du kan stole paa mig.

TYGE
(til Ebbe).

Det bliver til bare Ynk med Dig.
Tænk, at blive gammel og graa
og sidde i Hæk med en tandløs Kvinde
uden et eneste lystigt Minde,
uden en Ungdom at tære paa!

EBBE.

Du snakker, min Ven, som Du har Forstand;
som gammel bli'er jeg just en holden Mand,
naar Børnene ømt om min Alderdom hygge
til Tak, fordi jeg har spæget mit Bord
og gjort dem i Nøjsomhed glade og trygge.

TYGE

(gaaer frem).

Børnene! pyt! — og om dem Du troer,
at de vil blive hos Fa'er og Mo'er,
naar aldrig de hører et Søndags-ord.
Nej, tro mig, saasnart de kan bjerge Maden,
saa flyver de fra Jer, ud af Staden.

(Slaaer ham paa Skulderen.)

Det Hjem, hvor de Gamle kun gnave og gabe,
kan aldrig de Unges Lykke skabe.

EBBE.

Mine skal lære at tage til Takke.

(Vender sig fra ham.)

Men jeg har Andet at gjøre end snakke.

TYGE

(bøjer sig over hans Arbejde).

Nej, Du er mig dog den særeste Stud.
Se paa dit eget Mesterstykke!

(Peger paa Fadet.)

Piger, der danse i letteste Skrud,
smaa Amoriner, der Druerne trykke,
saa Vinen strømmer i Kummerne ud.
Det Fad har for Pokker dog maattet Dig lære,
at holde en ærlig Rus i Ære.

Ebbe.

Det Fad er ikke for mig og mine.
De, der har Raad, lad dem drikke og svine.
(Sukker.)
Det er jo engang saa beskikket hernede,
at Somme skal svire — og Somme skal svede.

Tyge
(hidsigt).

Ja, hvem har beskikket det saa her paa Jord?
Du selv og dine Lige, min Bro'er,
der kryber for Storfolk og strækker Fingre,
saasnart de i Lommen med Dalerne klingre;
Hundesjæle og fejge Taaber,
der aldrig ud over Lænkerne haaber,
der kun mod den daglige Grødmad stræber,
og smiler taalmodigt, hvor tungt I end slæber!
Tilsidst maa de Store med Rette jo tænke,
at de kun kan nyde og sanse og smage,
og at de altsaa har Lov til at tage
det Hele for sig og slaa os i Lænke.

Ebbe
(nikker betydningsfuldt).

Vent, til Du selv bliver gift engang,
saa faaer nok Piben en anden Klang.

Peter Plus
(som har lyttet til Tyges sidste Replik).

Tyge har Ret.

BENEDIKT.

Ja han er en Mand,
med hvem jeg har Lyst til at drikke en Bolle.

EBBE.

Og Du, Benedikt, er en Skam for din Stand,
der helst for Dig selv bør din Mening beholde.

TYGE

(gaaer tilbage til sit Arbejde .

Naa, naa! Respekt for de hvide Haar!

BENEDIKT

(peger paa sin skaldede Isse).

Respekt for de faa, jeg har tilbage.

EBBE.

Jeg agter ikke en Mand, der gaaer
og sløser bort sine bedste Dage;
der lever og døer som en skiden Driver,
og aldrig i Verden Mester bliver.

TYGE.

Smaa Slag! — hvem veed, hvad Nød han har lidt.
Han seer mig nok ud som En, der har slidt.

EBBE

(leer).

Slidt? Benedikt? — nej, nej, lille Tyge;
det, som har suget hans Benpiber ud,
er just den forbandede Nydelses-syge,
der ogsaa kribler under din Hud.

Han tragtede efter Guld og Ære,
drømte om Sporer og Adels-skjold;
løb saa en skjønne Dag af Lære
og lod sig hverve i fremmed Sold;
men bandt kun et Ris til sin egen Bag,
kom her tilbage, fattig og saaret —

BENEDIKT.

Ja, seer Du, jeg fik en Kugle i Laaret.
Den sidder derinde den Dag idag.
For Resten er det da en ærlig Sag.
Til Haandværket var og blev jeg en Klods;
og naar jeg nu havde Lyst til at slaaes — !

TYGE
(nikker).

Forstaaer sig.

BENEDIKT.

Og I kan tro, jeg har levet.
Havde jeg blot havt Ambition,
som Feltherren sagde, den gamle Kanon!
saa kunde til noget Stort jeg det drevet.

EBBE
(griner).

Ja, Du var vel endt som General.

BENEDIKT.

Omtrent.

TYGE
(til de Andre).

Han er god.

BENEDIKT
(hører op med at arbejde).

Ja hør nu bare.
Hver Gang vort Korps var stedt i en Fare,
blev jeg og Søren — en Helvedes Ka'l,
lige stærk til at slaaes og svire,
og bande kunde han, djævleblendt,
saa Fjenden strax laa paa alle Fire —
blev han og jeg og et Par af Slænget
sendt ud mod det fjendtlige Regiment,
for at undersøge Terrainet.

Og det tør jeg sige, uden at prale,
at, hvad de gamle Bersærker præstered',
det var kun Vand mod de Slag, vi levered';
alle de Slyngler, som vi skelettered',
saa her flød et Hoved og hist en Hale,
det overgaaer Alt, hvorom jeg har hørt tale!
Tidt laa der tyve Lig for min Fod,
saa jeg vaded' til Halsen i bare Blod.

TYGE.
Naa, slig en Daad blev vel ogsaa lønnet.

BENEDIKT
(trækker paa Skuldrene).
Lønnet! — ja, Søren fik Hest og Spore
og Len og Land, og blev Dus med de Store,
men mit Geni var der Ingen, der skjønned'.

TYGE.
Det var da sært.

BENEDIKT.

Ja, vist var det sært.
Men Søren var altid saa Satans forslagen,
ret, hvad man kalder, en heldig Grønært.
Havde han lagt sit Mod for Dagen,
saa var der altid Vidner paa Sagen;
men havde jeg i mit Ansigts Sved
slagtet et halvt eller helt Geled,
— Noget, der temmelig ofte passered' —
det havde aldrig en Kat observeret.
Chefen, en gammel blisset Patron,
hvis Næse var flakt af en vældig Skramme,
sagde mig evig og altid det Samme:
»Bengt! Du har ingen Ambition!«
(Slaaer i Bordet.)
Men havde jeg havt det Skidt, Fanden ta' mig,
saa var der blevet en Kejser af mig.
(Svendene le; kun ikke)

PETER PLUS
(som siger sagte til Benedikt).

Siig mig, Søren — hvad blev der af ham?

BENEDIKT.

Ih, han kom højt til Hæder og Ære.

PETER PLUS.

Blev Ridder og Fyrste?

BENEDIKT.

Jeg troer saa Skam.

Peter Plus.
Og han var som Du af ringe Stand?

Benedikt.
Ja, han var Skrædder, før han løb af Lære.

Peter Plus.
Og blev dog adlet? — det kunde gaa an —?

Benedikt.
Han fik et Skjold med en lyserød Rose.
For Søren gik Alting som Fod i Hose.

Ebbe
(til Peter Plus).
Begynder nu Du paa den sammė Lire?
Det manglede bare, at Du ogsaa vilde
løbe fra Værkstedet bort for at svire,
Du, som har mere Evne og Snille
end hele Lauget med Mester i Spidsen.

Peter Plus.
Ja, saa siger Mester; men Pokker ham tro.
Jeg bliver baade gammel og vissen,
før jeg faaer slidt mine Svendesko.
(Seer paa sit Arbejde.)
Bægeret her bliver aldrig færdigt.

Ebbe.
Men naar det saa bliver det —

Peter Plus.
Ja, hvad saa?

EBBE.

Saa bliver det, efter hvad jeg kan forstaa,
ogsaa en Kejsers Taffel værdigt.

TYGE
(rejser sig).

Giv hid! lad mig se!
(Hen til Peter Plus, som rækker ham Bægret.)
Ja, det maa jeg sige!
det er et Stykke, som søger sin Lige.
Og det er dit eget Arbejd?

PETER PLUS
(nikker).

Ja vist.

TYGE
(peger paa Tegningen, der ligger ved Siden af).

Ogsaa Modellen? — de fine Grene?
og Duerne der paa den blomstrende Kvist?
(Vender Bægeret.)
Og her — denne prægtige Drikkescene?
og Jagten der over Stok og Stene?

PETER PLUS
(nikker og tager Bægeret).

EBBE.

Kunstner er han.

BENEDIKT.

Ja, Gu' har han en Gnist.

TYGE.

Dig kan jeg lide!

(Strækker Haanden ud.)

Slaa til, for Fanden!

vi to, min Bro'er, maa dyrke hinanden.

PETER PLUS

(trykker flygtigt hans Haand).

EBBE

(rejser sig).

Se saa! der vandt jeg mit Mesterpatent.

EN SVEND.

Nu ringer Klokkerne sex i Staden,
saa for idag er Arbejdet endt.

(Svendene rejse sig og pakke deres Værktøj sammen; sætte Gjenstandene ind i Skabene o. s. v.)

BENEDIKT.

Ja se, der er Else med Aftensmaden.

Else, en ung Pige i Tyendedragt, fra venstre, bærende Nadver til Svendene; Brød og Mælk.

ELSE.

God Fyraften, Folkens.

(Hun sætter Maden paa Bordet midt i Værkstedet.)

(Under det Følgende drikke og spise Svendene.)

TYGE.

God Aften, min Skjønne!

(Vender sig til Benedikt.)

Ej, ej, fine Varer!

BENEDIKT.

Ja, det kan nok være.
Øjnene — hvad? — saa dybe som Brønde.

TYGE.

Der maa jeg gjøre Hoserne grønne.
(Hen til Else.)
Mit Navn er Tyge, jeg har den Ære.
(Bukker.)
Jeg kom igaar Aftes til Byen her,
og endnu ikke — jeg skammer mig næsten —
har her jeg fundet en Hjertenskjær.
Forstaaer Du, vi taler ikke med Præsten,
og Ringe, det er for meget Besvær.
Men har Du Lyst til uskyldig Gammen,
saa kom, lad os slaa vore Pjalter sammen.

BENEDIKT.

Spørg ham, hvorlænge de Pjalter kan vare.

TYGE
(leer).

Hvorlænge? — hm, skal jeg ærligt svare,
saa haaber jeg nok, de kan vare — omtrent,
til hos en anden jeg Vingen faaer brændt.
(Giver sig i Lag med Maden.)

ELSE
(vender sig mod Peter Plus).

Hvad siger Du, Peter, skal jeg slaa til?

PETER PLUS
(der sidder ved sit Bord og Intet har hørt).

Slaa til? — ja, gjør Du blot, som Du vil.

ELSE
(hen til hans Bord; tager Bægeret og betragter det bedrøvet).

Ringere Fremskridt Dag for Dag.

PETER PLUS
(en Kjende haardt).

Lad Bægeret ligge, det bliver min Sag.

ELSE
(gaaer fra ham; hen til Benedikt).

Bestandig de samme, vrede Ord!
Hvad har jeg dog gjort ham? hvad gaaer der af ham?

BENEDIKT
(ryster paa Hovedet).

Ja, Barn, Du veed jo nok, hvad jeg troer.

ELSE.

Hold Øje med ham! vig ikke fra ham.

(Forlader kort efter Scenen.)

EBBE
(der har pakket sit Værktøj sammen).

Guds Fred og god Nat!

TYGE.

Hvorhen? — nej stands!
Op med Dunken, et Krus til Mands!
Mester Ebbes Skaal!

EBBE.

Ja, Tak den, som byder;
men jeg maa hjem.

(Ud i Baggrunden.)

TYGE
(raaber efter ham).

Rejs til Helved, din Snyder!
og tag Dig i Agt! — for en slet Kammerat
har Satan de allerhedeste Gryder.
(Vender sig.)
Saa kom da, I Andre! — en rigtig Dravat!
een af dem, der gjør Manden Ære,
naar baade den og sig selv han kan bære.
Jeg trakterer, for nu er jeg bøs!
(Til en Dreng.)
Hejda, Du lille, hjulbenede Fløs!
Rap Dig i Firspring ned ad Gaden
og hent en Dunk Vin, den bedste i Staden.

DRENGEN
(piler afsted).

TYGE
(til Benedikt).

Men hvor blev hun af, den skønne Tøs?
Hun skal min Salighed ha'e en Taar Vin.

BBNEDIKT
(vinker af).

Hun holdes strengt, hun er skjønt Postelin.

TYGE.

Datter af Huset?

BENEDIKT.

Ih nej, paa det Lag!
et stakkels Hittebarn, fundet en Dag
af Mesters Kone

(peger ud i Baggrunden.)

ved Linden derude,
halvdød af Sult, svøbt i et Par Klude.

TYGE.

Hvo veed! — kanske af kongelig Rod

BENEDIKT

(sukker).

Kanske ens eget Kjød og Blod.

TYGE

(leer).

Ha, ha!

BENEDIKT.

Ja, seer Du, en Krigsmand, min Fa'er,
veed aldrig saa nøje, hvor mange han har.

TYGE.

Hun tjener som Pige i Huset her?

BENEDIKT

(nikker og peger over mod højre, hvor Peter Plus sidder).

— er ellers Kjærest' med Peter der.

DRENGEN

(kommer tilbage med en Dunk Vin).

TYGE
(tager Dunken).

Der er Vinen! — hej, Bordpladen klar.

(Bordet ryddes. Svendene komme med de Glas, som de før drak af, og sætte sig rundt om Bordet. Der skjænkes for dem.)
(Kun Peter Plus holder sig tilbage.)

TYGE
(svinger sit Krus).

Længe leve den frie Gesell!

(Drikker.)

EN SVEND
(ængstelig).

Mester —

BENEDIKT.

Aa Snak! han er ude i Kveld.

TYGE.

Vinen er god.

(Til Benedikt)

Singot.

BENEDIKT
(drikker)

Krabat.

TYGE
(sidder paa Bordet).

Og saa en Skaal for hver brav Kammerat!
Pigen har flere Sind i sin Side,
end Linden har Blomster ved Sommertide;
men — en god Kammerat, det er svoret:
har man ham, er man aldrig forloret.

Ham har man ej nødig at holde til Ilden
med Sludder og Gaver og Øjekast.
Hans Haandtryk og Ord staa saa sikkert og fast
som Præstens Præken og Søndags-postillen.
Og man er for ham bestandig den Samme,
hvad enten man kommer i Gyldenstyks-ramme,
hvad eller man kun har en pjaltet Klud,
hvormed man kan maje sine Rygstykker ud.
— Han leve! — hurra!

BENEDIKT.

Leve Tyge!

SVENDENE.

Hurra!

BENEDIKT.

Her sidder vi ellers og sylter og sutter
med Mælkeflaske som Patteglutter,
men Du skal nok snart faa vænt os fra.
Leve Dunken!

SVENDENE.

Hurra! hurra!

TYGE.

Og saa en Skaal for de kjønne Piger!
Maa de end prajes med Smykker og Smiger,
kan de end glemme den sødeste Stund
saa let, som de tørre et Kys af Mund,
uden dem — laa det Hele dog brak.
(Drikker. — Til Peter Plus, som sidder ved sit Bord og iagttager de Andre med et overlegent Smil.)
Hej, det var Pigernes Skaal, vi drak.

PETER PLUS.

Jeg hørte det nok.

TYGE.

Hvad skader Manden?
Tag Dig et Krus og drik med, for Fanden.
Eller — ha, ha! jeg troer, Du blev vred,
fordi jeg kneb din Kjærest' i Kinden.

PETER PLUS
(kort).

Jeg har ingen Kjærest', saavidt jeg veed.
(Rejser sig.)
Men godt, jeg er med. Lad os drikke for Kvinden.
(Tager et Krus.)
Ikke for hende, vi daglig seer,
skabt af vort eget solbrændte Leer,
smilende ømt til vort ringeste Ord —!

Der gives Kvinder af ædlere Jord:
knejsende Borge, der ikke falder
til Fode blot for et Øjekast;
Kvinder, der lyse som Bjergkrystaller,
Kvinder af straalende Alabast!
Dem gad jeg kryste med sejerrig Arm,
deres Lin gad jeg løsne fra Barm,
og der i den højeste Skjønheds Glans,
der gad jeg mætte min tørstende Sans.
(Drikker ud.)

BENEDIKT
(ryster paa Hovedet).

Hm, hm!

TYGE.

For Fanden, Du gaaer for vidt.
Har I kjendt Mage til Appetit?
Han sluger Prinsesser, rent ubændigt!

BENEDIKT.

Og tilmed, gyselig uanstændigt.

TYGE.

Men lige godt! en Karl med Geni.
Mod Bægret der er Alt, hvad vi laver,
det usleste Snurrepiberi.
En Dosmer er Du, om Du begraver
Dig her i Byen blandt Faar og Stude.

PETER PLUS
(som for sig selv).

Ja — Gud give, jeg blot var derude!

TYGE.

Saa pak din Randsel!
Kun Et: Du maa tøve,
til Bægret er endt, din Mesterprøve.
Synd var det, om det skulde ligge hen
og fuskes om af en klodset Svend.

PETER PLUS
(halvt vred).

Bægret, Bægret! det Drengestykke!
Troer I, det kan skabe min Lykke?

TYGE.

Vist troer jeg saa.

BENEDIKT.

Bliver saadan Du ved,
kan Du ende engang som kejserlig Smed.

PETER PLUS
(smiler).

Saamænd. Hvis der var den Milepæl,
hvor Maalet vinker og Vejen ender;
hvis der kunde slukkes den Tørst, der brænder
i sugende Drag min inderste Sjæl.
(Tager Bægret.)
Men seer I, der, hvor min Længsel faaer Hvil,
der sysles ikke med Mejsel og Fil.
Der dufte de Blomster, der grønnes de Kroner,
der synge de Fugle i høje Toner,
der hele den Verden faaer Kjød og Liv,
som her i Guldet staaer død og stiv.
(Lægger Bægeret og trækker sig under det Følgende hen imod Baggrunden, hvor han staaer i den aabne Dør og seer ud.)

TYGE.

Ham skorter det ikke paa Ambitioner.
Man skulde tro, den Karl var forrykt.

BENEDIKT
(dæmper sin Stemme).

Ja, jeg har længe havt samme Frygt;
og jeg veed nok, hvori Galskaben stikker.

TYGE.

Ja saa.

BENEDIKT.

Det Hele er Hexeri.
Forgjort er Fyren; den Sag er sikker.

TYGE.

Forgjort?

BENEDIKT.

Ja vist, af en fremmed Prinsesse,
der kom gjennem Byen sidste Messe
med hele sit spraglede Maskepi.
Jeg stod ved hans Side, da hun drog forbi.
Han sukked' og stirred' og glaned' og glo'de,
som skulde hans Øjne falde ud af hans Ho'de.
Og siden den Dag, det er vist, ta' mig Fanden,
saa har Peter mistet Forstanden.

TYGE.

Den Tosse!
(Alle Svendene have efterhaanden samlet sig om Benedikt.)

BENEDIKT.

Ja, galt seer det ud, min Sanden.
For nu skal I høre: min gamle Amme,
der vidste saa meget om Troldtøj iblandt,
hun fortalte, det husker jeg grandt,
at hver Gang Aarhundredet lakked' mod Hæld,
saa drog en Prinsesse, og altid den Samme,
gjennem vor By en Midsommerkveld;
helst en Søndag, ved Fuldmaaneskjær.
Og Alt det passer paa hende her.

TYGE.

Sludder og Løgn!

BENEDIKT.

Ja, det er det vel.
Men ligegodt slemt, især for den Lille.

TYGE.

Hendes Taarer skal jeg nok stille,
saa kan han ha'e det saa godt, den Klokker.
— Hvad hed Prinsessen?

BENEDIKT.

Hun hed — ja, hvad Pokker!
Navnet lød saa forbandet akavet.

EN SVEND.

Gloriant hed hun.

TYGE
(udbrydende med Latter).

Gloriant!

PETER PLUS
(hører Navnet og nærmer sig, ubemærket).

TYGE
(fortsætter).

Det Navn har jeg seet i en stor Foliant
blandt andre Krøniker, Folk havde lavet.

BENEDIKT.

Lavet? — nej levende er hun, min Tro.
Hun var jo her, jeg saae hende jo.
Men lad os høre; fortæl, hvad Du veed.

TYGE.

Ja, lad mig nu bare gi'e rigtig Besked.
— Saaledes var det: midt ude i Havet
ligger Slottet, hvori hun boer,
og selv skal hun være af Perlemor,
kold og stiv, en udpyntet Dukke!
Hvis hun er til, hvad jeg ikke troer,
saa skulde da Pokker for hende sukke.

PETER PLUS
(staaer foran Bordet og siger stille).

Jeg veed det, ja, det blev mig fortalt:
Alt har hun nydt og er træt af Alt,
kan ikke le og kan ikke smile.
Munden ligger i Marmorhvile,
og Glæden gaaer hendes Sanser forbi.

Men just denne Ro er der Trolddom i.

TYGE
(rejser sig).

Nej, hør dog nu et fornuftigt Ord —

PETER PLUS
(vedbliver).

Ej Lys, ej Toner, ej Blomsterflor,
ej Menneskestemmers hyldende Chor,
Intet paa hele den vide Jord
kan lokke et Smil frem af Læbernes Vige.
Der kommer Prinser fra Syd og Nord,
som byde den Skjønne Land og Rige;
men kun til h a m — saa lod jeg mig sige —

der loser det jernhaarde Smilebaand,
kun til ham vil hun række sin Haand.

(Tager et Krus.)

Gloriants Skaal! — skjænk i til Randen.

TYGE.

Jeg troer, han har drukket for meget, Manden.

PETER PLUS
(med løftet Krus).

Der odsles med Smil, der ruttes med Latter
til Gjogl og Fjasen, atter og atter.
Da priser jeg hende — gad vove min Hals
for hende, hvis Smil er saa sparsomt tilfals.

TYGE.

En Glut, der aldrig smiler og leer,
nej Tak, det blev skam en tynd Plaseer.

BENEDIKT.

Ja, Gud bevare os naadig vel!
der frøs man jo paa en Nat ihjel.

PETER PLUS.

Hun kan jo smile, hun kan jo le;
den kan jo smeltes, den Højfjelds-sne.
Find blot det Ord, der kan Trolddommen kue,
og tro mig: det Smil, som Du da faaer at se,
vil lyse og kvæge som Vaarsolens Lue,
tænde Jubel i tusinde Sind
og vie din egen Lykke ind.

(Tømmer Kruset.)

TYGE.

Ja, fulde Folk, kanske de kan fristes —

PETER PLUS.

Een Gang det Smil dog fra Munden skal vristes,
En skal dog naa den svimlende Top —

TYGE
(til en Svend).

Tag Dunken fra ham.

BENEDIKT
(til Svenden).

Hvorhen? — nej stop —!

PETER PLUS
(med Latter).

Jeg saae engang en Prins her i Gaden:
skjæve Ben, et Bryst saa fladt,
en Arm saa tynd og et Blik saa mat,
man skulde tro, de sultede Raden.
Jeg praler ikke, naar jeg tør love,
at der er mere Kraft i mit Blod
end i tre hele Herrer fra Hove.
Naa, er saa jeg ikke ligesaa god?
(Seer efter Dunken.)

TYGE
(hen til ham).

Nej nej, Du har faaet, hvad Du kan taale.
En Mundfuld Luft vil vist gjøre Dig godt.

BENEDIKT.

En halv Snes Skridt ned ad Gaden blot,
der staaer en Post med en iskold Straale.

TYGE

(vil tage ham under Armen).

Kom her.

PETER PLUS.

Ja vist, jeg veed det: saasnart
ens Blod faaer lidt Flamme, ens Tanker lidt Fart,
saasnart man bruger et dristigt Ord,
der drejer af fra det vante Spor,
strax er man drukken.
Men Fejlen er min.
Jeg burde betænkt, I taalte ikke
saa kraftig en Drue, saa ung en Vin
som den, jeg i Aften har ladet Jer drikke.

BENEDIKT

(der er lidt omtaaget).

Hvad er nu det? — er det ham, der trakterer?

TYGE.

Du hører jo nok, at han fantaserer.

(Vil atter tage Peter Plus under Armen.)

Kom her!

PETER PLUS

(støder ham fra sig).

Din Krohelt! din Dosmerpande!

(Peger paa Vinen og Krusene.)

Saa ram en Vin i saa bulet en Kande,

den rummer for Dig al Livets Fest.
Og Du vil gaa for en Frihedspræst!
Du vil drikke en Himmerigs Skaal.
(Leer.)
Det bliver nok af et Pæglemaal!
— Nej, vil man nyde, bør Druen man skumme
med fremstrakt Mund af en havdyb Kumme.
Og tør Du ej det, faaer din Sjæls Forlængsel
ej heller Kraft til at bryde sit Fængsel.

TYGE
(tager fat i ham. Til de Andre).

Kom! hjælp ham!

PETER PLUS
(støder ham fra sig, saa at han tumler om).

Hjælp Du Dig selv, om Du kan.

TYGE
(ligger paa Gulvet).

Au for Fanden! — raser Du, Mand?

DE ANDRE SVENDE
(mod Peter Plus).

PETER PLUS
(knytter truende Haanden).

I kjender min Næve. Om Striden kan klares
i Fred, er det bedst? — ikke sandt?

EN SVEND
(ærbødigt).

Gud bevares!

PETER PLUS.

God Nat, I Godtfolk.

(Ud tilhøjre.)

TYGE
(har rejst sig).

Er det en Maneer?

(Mod Trappen.)

Han skal min Salighed —

BENEDIKT.

Hold Dig i Skindet.
Det Knubs, Du fik, var blot for Plaseer,
men bliver for Alvor han ildesindet,
saa ælter han Dig som en vaad Klump Leer.

(Skjænker.)

Singot. — Men hør, det var kuriøst
med den Prinsesse og hendes Rygte.

TYGE.

Ammestu-snak!

BENEDIKT
(leer).

Hvad om jeg forsøgte
at faa det lille Smilebaand løst? —
Om Folk end foragter mig for det Meste;
grine af mig, det kan skam de Fleste.

Else (kommer fra venstre).

ELSE.

Jer Støj kan høres i hele Huset,
og nu er Mester just kommet hjem.
I veed det, Folkens, at han er slem,
hvis her han træffer en Svend beruset.
(vil gaa, men)

TYGE
(har sneget sig bag om hende og grebet hende om Livet).

Ha, ha, min Lille! der fik jeg Dig fat.
Skal vi to saa ha'e en lystig Nat?

ELSE
(snoer sig fra ham, over mod Benedikt).

Hvor er Peter? — jeg seer ham ikke.

BENEDIKT.

Han gik for et Øjeblik siden til Ro.

ELSE.

Havde han ogsaa faaet for meget at drikke?

BENEDIKT.

Jeg troer nok, han var lidt — kokliko.

TYGE
(efter Else; syngende).

Hvortil fik Du en Mund saa rød
om ej til Kys?
hvortil fik Du — —

En Svend
(tager fat i ham).

Hun vil jo ikke; det seer Du jo.
Og træffer Mester os her, Død og Torden!
saa bliver vi Alle jaget paa Porten.

Benedikt.

Ja, lad os bare forsvinde!
(Til Tyge.)
Kom med!
Nede hos mig kan vi tømme Bouteillen.

Tyge
(kysser paa Fingeren ad Else).

God Nat og sov vel, min dejlige Helgen.
Imorgen tales vi nærmere ved.
Han deroppe
(Peger ud til højre.)
er ikke værd
at bade sit Blik i dit Glorieskjær.
(Ud i Baggrunden med Svendene.)

Else
(holder Benedikt tilbage).

Et Øjeblik, hør!

Benedikt.

Ja vel, her er jeg.

Else.

Siig mig — Peter — jeg hørte det godt —

han talte saa kry, tog saa stærkt paa Vej.
Hvad stredes I om?

BENEDIKT
(ømmer sig).

Hm, hm — det var blot —

ELSE.

Tal rent ud.

BENEDIKT.

Hm — ja, jeg sagde det før.
Det er hende, der er Skyld i al den Malheur.

ELSE.

— Prinsessen —?

BENEDIKT.

Han drømmer ikke om Andet;
jeg frygter, han løber tilsidst af Landet.
Men bryd Dig ikke om det, min Snut.
Rømmer hån, er han en daarlig Gut;
(Tager hendes Haand.)
og skulde det ske, saa husk, at Du har
i mig en Ven og en — Bro'er og en — Fa'er.
(Seer rørt paa hende.)
Kom hjem i min Hule; der sidder vi to
lunt og godt og ta'er Verden med Ro.
Jeg fortæller om Feltlivets Møje,
Du stopper mine Strømper og lapper min Trøje.
Jeg ta'er mig en Snaps og damper og skraaer;
og Du skal faa Dig en Kaffetaar.

Else.

Ja, Tak, Du mener det godt, gamle Bengt.
(Smiler.)
Jeg havde dog Livet lidt lysere tænkt.
(Lytter mod højre.)
Men — gaa! — han kommer.

Benedikt.

Nu blot ikke svag!
Giv den Slyngel det glatte Lag.
(Ud i Baggrunden.)

(Det er bleven silde. Lys Sommernat, der ligger som et svagt Skjær over Scenen.)

Peter Plus
(kommer fra Trappen tilhøjre. Han har Randsel paa Ryggen og Hue Haanden.)

Else
(iagttager ham nøje; holder sig skjult i Baggrunden).

Peter Plus
(gaaer hen til sit Bord, tager sit Værktøj og sit Bæger frem; betragter dem nogen Stund i Taushed).

For Bægrets Skyld jeg skulde tøve her;
fordi mit Arbejd har saa stort et Værd.
(Vejer Værktøjet i Haanden.)
Mit Arbejd! — hm! en Tang, en Fil, en Naal!
— er det vel Vaaben for en mandig Haand?
og er det Midler for en mandig Aand,
der turde sætte sig de største Maal?
(Lægger Værktøjet i Skuffen.)

for Ebbe, ja, der glad er Hvermands Træl,
for Bengt, der sidder sløv i Livets Kvæld;
min Sjæl, mit Blod er af et andet Rige.
(Skyder Skuffen ind og gaaer hurtigt mod Baggrunden.)

ELSE
(imod ham).

Hvorhen?

PETER PLUS
(standser).

Hvem der?

ELSE.

En, Du har glemt.

PETER PLUS
(vil gaa).

Lev vel!

ELSE.

Det er da sandt? Du rejser, nu, i Nat?

PETER PLUS.

Ja, det er sandt.

ELSE.

Og Du vil bort Dig snige
foruden mig derom et Ord at sige?

PETER PLUS.

Græd ikke, Else; Du har seet det selv:
det Liv, jeg fører, gjør mig syg og mat.

Ud maa jeg under Himlens frie Hvælv
og bort fra dette støvet-trange Kammer,
hvor Fil og Mejsel, Kniv og Hammer
bestandig synge samme Melodi.
Om Længsel ej skal mine Pulse sprænge
og Vanvid for min Tankes Sekraft stænge,
saa maa jeg bryde ud og blive fri.

ELSE
(seer paa ham).

Og jeg?

PETER PLUS
(undgaaer hendes Blik).

Og Du?

ELSE.

Det Hele var da Skrømt?
den Ring, Du gav mig; Blikkene, Du sendte,
og dine Ord og Kys, der bandt og brændte —?

PETER PLUS.

Du kan jo tro, Du har det Hele drømt.

ELSE.

For Manden, ja, er vel det Kys, han river
fra Kvindens Læber, ofte som et Blund.
Men for en Kvinde er det Kys, hun giver,
et Varsel om, at nu først vaagner hun.
Alt Andet kunde som en Drøm jeg glemme,
kun ikke Dig, dit Kys, dit Blik, din Stemme.

PETER PLUS.

Tilgiv mig, Else. Var der Fyr i Øjet,
Ild i mit Kys, har stærke Ord jeg brugt,
da var vel ej min Elskovs-varme løjet; —
men ældes, graanes her i Svendetøjet
og aldrig med min Længsel dog faa Bugt —!

(Mod Baggrunden.)

— Lev vel!

ELSE

(efter ham).

Tag ikke Alt. Lad mig beholde
et Haab, hvorom jeg Hænderne kan folde.
Du kommer hjem — til Bægret? ikke sandt?

PETER PLUS

(heftig).

Bestandig Bægret! — hvad kan Bægret nytte?

ELSE.

Husk paa, det er vor Lykkes Fremtidspant.
Naar det er færdigt, skulle vi jo flytte
ind i vort eget Hjem, som Mester Du,
jeg som din Hustru. Lad mig haabe, haabe,
at det kan ske endnu.

PETER PLUS.

Tøm heller Skaalen strax til sidste Draabe.
Om jeg saa havde hundred Mesterbreve,
det blev som Trælle dog, vi maatte leve.

Se Ebbe blot: han slæber som en Hund,
bleg, glædelos, med trætte Øjenlaage,
Og bag ved Slidet, bag ved Slæbet — kun
det samme Dagværk, samme tunge Taage.

ELSE.

Seer han saa trist paa Livet og sin Dont,
er det hans egen Skyld. De andre Svende,
de har da Glæder nok.

PETER PLUS
(smiler).

Aa ja, kanhænde.
Men længer end til Gadens anden Ende,
hvor Kroens Lygter døsig-dumme brænde,
naaer neppe deres Glædes Horizont.

Jeg kvæles her, hvor Arbejd og hvor Fest
det rent Nødtørftige min Sjæl kun byder,
og jeg har længe tænkt, at det var bedst,
jeg rømte bort fra disse snævre Gyder.
Saa kom i Aften Blod og Sans i Gjære;
og nu — nu faaer det briste eller bære.

ELSE.

Er det da ikke godt og bravt at være
en dygtig Guldsmed, Mester i sit Fag?
Hvor kan, hvor tør Du haanligt kaste Vrag —?
Jeg fatter ikke; Benedikt har Ret:
Du er forgjort. Prinsessen, som Du saae,
har spundet dine Sanser i sit Næt.

PETER PLUS.

Fra Dreng alt denne Længsel i mig laa;
først som en Drøm, en Leg, et Billed,
men siden som en Kval, et stærkt Begjær:
ud over Skranken, over Lykken her,
ud, ud i Eventyrets Regnbuskjær,
hvor hvert et Haab, hvert Ønske bliver stillet!

ELSE.

Et Eventyr kan leves ej, kun læses.

PETER PLUS
(smiler).

Jo, for enhver er Eventyret til.
Dets gyldne Port staaer aaben, og der blæses
Appel fra Muren: komme, hvo der vil!
Men ikke Alles Sanser kunne fange
de fine Straaler og det Tonespil,
der strømmer ud fra Havens Søjlegange.

Først, da jeg saae Prinsessen, det er sandt,
den funklende, den rige Gloriant,
af Pager fulgt og kostbart klædte Terner,
som Maanen følges af et Chor af Stjerner;
først da min Sans blev skærpet, Blikket vakt
for Eventyrets gaadefulde Pragt.
Og nu — om jeg saa vilde — nej, jeg kunde
ej blive her; jeg gik i Savn til Grunde.

ELSE.

Ak, Du har aldrig elsket dybt som jeg.
I saa Fald vidste Du, at det er ej

de store Ting, der skabe Livets Glæde.
Det Uanseelige og det Smaa,
det, som af to kun sees, kun to forstaa,
det lille Ord, som man kan stole paa —
i det er Lykken rigest, størst til Stede.

PETER PLUS.

Ja vist, for dem, der sørge og der græde.

ELSE.

Du drages bort af Hovmod og Begjær;
det er kun Nydelse, Du længes efter.

PETER PLUS
(rejser Hovedet).

Jeg drages bort af mine egne Kræfter,
af Blodets Ild, af mine Tankers Hær.
Jeg higer imod Livet i dets Fylde;
Magt vil jeg eje, Skjønhed vil jeg hylde,
og jeg vil vove Liv for Liv at naa.

ELSE
(stille).

Og det vil lykkes. Du har Magt som Faa
til, om Du vil, enhver at kunne vinde.
Men lad mig om et gammelt Sagn Dig minde.
To Brødre vilde begge Lykken finde
og fik et Ønske hver. Da bad den Ene:
»gid alle Mennesker maa elske mig.«
Hans Bøn blev opfyldt. Hvor han viste sig,
der strømmed Alle til, og paa hans Vej
de spredte Myrrha, Guld og Højtids-grene.

De gav ham Alt, hvad Mennesker kan haabe,
men suged' ud hans Liv til sidste Draabe.
— »Gid jeg maa elske Alle«, bad hans Broder.
Han fandt den Fred, som er al Lykkes Moder.
Kort Pause.

PETER PLUS
(bryder af).

God Nat, lev vel; betragt mig som en død.

ELSE.

Jeg skal ej krydse dine stolte Veje,
men hører jeg engang, Du er i Nød — —

PETER PLUS.

Før reder Graven mig sit trange Leje!
(Tøver et Øjeblik.)
— — og om Du kan, saa glem, hvad jeg forbrød.

ELSE
(seer fortvivlet paa ham).

Det er da sandt? — Alt, Alt er nu forbi? —
Giv mig din Haand,
(Lægger Armen om hans Hals.)
din Mund!
(Seer længe paa ham)
Ja, lad da briste!
Naar vore Læber skilles er Du fri,
men jeg til Dig er bunden til det Sidste.
(Kysser ham)

PETER PLUS
(gaaer hurtigt ud i Baggrunden).

ELSE
(staaer og seer efter ham).

Tæppet falder.

ANDEN AKT.

Prinsesse Gloriants Ø.

I Forgrunden tilhøjre fører en kort, men prægtig Trappe op til en Slags Loggia, der danner Forhallen til Paladset, som ikke sees. I Fortsættelse af Loggia'en en pragtfuld Marmorterrasse, der strækker sig over hele den højre Del af Scenen og hele Baggrunden indtil det venstre Hjørne, hvor den afbrydes af en bred Trappe med Portal, Nedgangen til Øens Landings-sted. I højre Baggrundshjørne findes en Slags Varde, hvor Vægteren har sin Plads. Den venstre Side af Scenen er Have- og Blomsterparti. Statuer. Rige, glødende Farver. Vid Udsigt over det blaa Hav. — Fantastiske Dragter.

I.

Øens Vægter.

Stærkt Sollys, som efterhaanden gaaer over til Aftenrøde.

Akten indledes med Musik, som først tier, naar Vægteren har endt sin Monolog

VÆGTEREN
(gaaer op og ned).

Dage komme, Dage skifte!
evig samme tunge Stemning:
evig samme Skvulp af Bølgen
mod den høje Marmordæmning;

evig samme Straalesitren
mod den hvide Søjlerække;
evig samme Sky af Vellugt
fra det bløde Blomsterdække!

Guld og Duft fra Solens Lande,
fra Levanten Purpurklæder;
Perlepryd fra Havets Dybder,
Billedkunst fra sjunkne Stæder!
hele Jorderiges Skjønhed
fylder Øen med sit Væld.
Dog i Bølgens Favn den svømmer,
øde som et Gravkapel.

Gloriant, vor høje Frue,
kjender ej til Glædens Kaar;
siden sidst hun saaes at smile,
svandt i Havet tusind Aar.
Kun forgjæves Bejlerskaren
lander her ved Øens Dæmning.
Dage komme, Dage skifte!
— evig samme, tunge Stemning.
(Trækker sig under det Følgende tilbage i Baggrunden.)

Prinsessens tre Friere.

(De komme alle tre fra Paladset, med Følge. Den Første er sortklædt, bleg, melancholsk, holder sig noget tilbage. Den Anden er klædt som spansk Ridder i en skrigende rød Dragt; den Tredie er fantastisk udstafferet; hans Hat har Form af et gyldent Tag.)

Den Røde

(stammende; til en Page).

Ja, meld saa Prinsessen, vi har besluttet,
jeg og Prins Pip af det gyldne Tag,
at rejse herfra endnu idag.

Prins Pip

(med stærkt pibende Røst).

Nej, ikke idag, nu, paa Minuttet.

Pagen

(ind i Paladset).

Prins Pip

(sætter sig i Forgrunden tilhøjre).

Jeg holder det ikke længer ud.
Al denne Springen og Kvinkeleren,
al denne Sukken og Koketteren!
jeg er paa min Ære saa slap som en Klud.
Her har vi nu i tre samfulde Døgn
opbudt al vor Kunst, alt vort Snille,
staaet paa Pinde tidlig og silde
med aandfuld Sandhed, med vittig Løgn
og mer eller mindre slibrig Tale —
ja, sprunget om, som om vi var gale —!
men Alt forgjæves. Hun smiler ikke.

(Springer op.)

Pokker skal længer staa her til Nar.
Pigen er dum, den Sag er klar.
Hos os kan Fejlen umuligt ligge.

DEN RØDE.

Ja, naar man tænker, sidste Nat —
pyh, jeg sveder endnu ved Mindet —
klædte jeg mig ud som Marekat
og hoppede om i Maaneskinnet.
Hele Hoffet lo som besat,
men hun sad lige stiv i sit Glimmer.

(Knytter Hænderne.)

Jeg kunde myrde det Fruentimmer!

(Vender sig til den Sortklædte.)

Vi følges vel ad, min brave Frænde?

DEN SORTKLÆDTE

(ryster paa Hovedet).

Jeg bliver.

DEN RØDE.

Hvor længe?

DEN SORTKLÆDTE.

Aaret til Ende.
Kanske det næste med — og det næste.

DEN RØDE.

Men er Du da rent forrykt, min Bedste?
Din Fa'er er jo død, som Du sagtens veed,
og Landet bragt i Elendighed.

DEN SORTKLÆDTE.

For mig er Rige og Folk og Land
som et brølende Svælg, som et Krater i Brand,
hvor Døden hvisler i Luernes Fraade.

Her blomstrer Livet, i hendes Skjød,
og her vil jeg ligge og stirre mig død
paa hendes Læbers fristende Gaade.

PRINS PIP.

Og Du, der ikke kan Andet end stønne
og aldrig giver en Vits til Pris,
Du troer at kunne vinde den Skjønne
(Seer sig om.)
og hendes fortryllende Paradis,
naar vi med vort dannede, slebne Væsen
bliver sendt bort paa saa lumpen en Vis?
(Blæser.)
Jo, Du bliver artig taget ved Næsen.

DEN SORTKLÆDTE
(trækker sig tilbage mod Baggrunden).

Narren (kommer fra Paladset).

NARREN
(under mange Komplimenter).

Prinsessen hilser de Herrer af Hjertet,
haaber, man har dem godt beværtet,
og ønsker dem alt muligt Held med Vejret;
sender desuden ved mig et Adjø,
hvorover de maa føle dem særligt beæret:
(Rømmer sig.)
at vel har hun ofte her paa sin Ø
(Tæller paa Fingrene.)
seet Harlekiner, Polichineller,
Narre med smaa og med store Bjelder,
Hans Kvaster, Bajadser, Voxfigurer,
Akrobater og Karrikaturer!

men to saa fuldendte Sidensvanser,
Nikkedukker og Firlefanser
som Dig og Prins Pip af det gyldne Tag,
en saadan Samling af himmelsk Flovhed,
det har hun aldrig seet før idag.

PRINS PIP
(usikker).

Er det en Artighed eller en Grovhed?

DEN RØDE
(rasende).

Var jeg ikke af prinselig Rod,
kunde jeg ikke tælle mine Ahner
baade af konge- og kejserligt Blod,
stod der ej i mit Skjold to Svaner
som Tegn paa min Slægts uplettede Ære,
og havde jeg ikke saa fine Vaner
som nogen ridderlig Castilianer,
saa skulde den babylonske Hetære —!
(Spytter.)
Pokker skal hendes Hanrej være.
(Gaaer hurtigt ned ad Landingstrappen, fulgt af Prins Pip samt Følge.)

NARREN
(raaber efter ham).

Og var jeg ikke af Pavens Stamme,
og havde hans Kone ikke været min Amme;
og stod der ej i mit Skjold et Par Ænder
af kongelig Rod og kejserlig Stand,
og kunde jeg ikke stange mine Tænder
saa fint som den spanskeste Dumrian,

saa skulde din tykke, kraprøde Bastard
komme ud over Bolværket der i en Fart.

(Frem.)

Se saa! nu har jeg da fulgt ham til Dør
med al den Prestige og al den Honnør,
som den ene Nar er skyldig den anden.

(Seer den Sortklædte, som gaaer frem mod Paladset.)

Der har vi ham, der har mistet Forstanden.

(Puffer til ham.)

Bestandig paa samme triste Stade?
— Hør, maa jeg gi'e Dig et Raad min Gut:
er det din Mening at spille kaput
og dyrke Vanvidet absolut,
saa vælg dog for Himlens Skyld det glade.
Slige sure Miner, saa grøn en Kulør,
kan selv sætte Narren ud af Humør.

DEN SORTKLÆDTE.

Prinsessen!

Prinsesse Gloriant, rigt, fantastisk og udfordrende klædt, bæres, liggende under en Baldakin, ind fra venstre, viftet af sorte Slaver. Hendes Udtryk er ubevægeligt, stivt og koldt.

PRINSESSE GLORIANT

(i Forgrunden tilhøjre).

Sæt Baldakinen her.

DEN SORTKLÆDTE

(nærmer sig).

Du vil nyde det skjønne Vejr?

PRINSESSE GLORIANT
(seer op i Luften).
Ja, Solen skinner, saavidt jeg kan se.

DEN SORTKLÆDTE.
Og Havet lyser som Guld og Sne.

NARREN
(gaber).
Bah, Havet og Solen! — man er min Sanden
snart saa kjed af dem begge to,
man kunde ønske, de aad hinanden.

PRINSESSE GLORIANT
(til den Sortklædte).
Du tænker at slaa Dig her til Ro?

DEN SORTKLÆDTE
(lægger sig paa højre Side af Baldakinen i en knælende Stilling).
Prinsesse, for mig er Livet og Lykken
her ved din Fod.

NARREN
(lægger sig paa den modsatte Side i samme Stilling).
Han har Ret, min Tro.
Her sidder man godt
(Tager en Pude fra Baldakinen.)
med en Pude i Ryggen.

PRINSESSE GLORIANT
(til den Sortklædte).
For mig kan Du spille, hvad Rolle Du vil
i Livets store Tragi-comedie:
bliv eller rejs, sæt Livet paa Spil,

fri til en Anden, bortfør en Tredie,
— uden et Smil vil jeg roligt se til.

(Er falden træt tilbage og ligger med lukkede Øjne.)

(Lang, trykkende Taushed.)

NARREN.

Hør, Godtfolk, giv mig nu ærligt Svar.

(Peger paa den Sortklædte.)

Hvem af os to er den største Nar?
Jeg er al Ære værd mellem Fæller,
men er der Nogen, som trænger til Bjelder,

(Vender sig til den Sortklædte.)

saa er det sandelig Dig, min Fa'er.

Der er i Verden, saavidt jeg veed
kun een Ting, der volder Prinsessen Fornøjelse;
og det er den store Begivenhed,
naar Fuglen Fønix, det gamle Liv,
paa Grund af Alder og slet Fordøjelse,
brænder sig op til Tidsfordriv
og gaaer til Vejrs i et Skippund Røgelse.
Hun rejser over Bjerge og salten Vand
blot for at se paa den Ildebrand
og beundre den Ny i hans Glans og Ophøjelse.

Men ikke engang en saa sjelden Mærkværdighed,
der hænder kun een Gang hvert Hundredaar,
eller den Nyfødtes kjælne Ihærdighed
kan smelte de skjønne Læbers Hoffærdighed;
og saa troer Du, med dit Spurvekvidder,
at hun, der endogsaa en Fønix forsmaaer,
vil gjøre Dig —! til sin Smilebaands-ridder!!

(Han leer. Ingen svarer. Ogsaa han bliver forstemt og lægger sig til at sove.)

DEN SORTKLÆDTE.

Send Narren bort og bed Pigerne synge!
Den hældende Dag indbyder dertil.
Vinden har standset sit Strengespil,
Bolgerne blinke i fredelig Klynge,
og Solen synker med sagte Fjed
ned imod Havfladens Kølighed.

Saa drages og lokkes min glødende Sans
mod dine Øjnes iskolde Glans.

(Endnu en Tidlang samme Taushed.)

PRINSESSE GLORIANT
(aabner omsider Øjnene og giver et Vink med Haanden).

En enkelt Stemme
(udenfor Scenen, synger, ledsaget af Chor).

Elskte, jeg lever!
lever med tusinde Tanker paa Dig.
Ud over Døgnlivets jordbundne Færden,
ud over hele den støvtunge Verden
løfte de mig.
Drømmene male Dig, Læberne nynne Dig;
alle mine Tanker med Jubel forkynde Dig,
straalende Heros!

Vide om Jord,
ført af den blinde, den mægtige Eros,
drog jeg forgjæves at finde dit Spor.

Du kun kan lindre den Livsledens Gru,
der som en blændende
Soldag med brændende
Tørke dysser min Hu.

Ak, om Du lever!
hejs da dit Flag og styr hid til min Ø.
Solkranste vinke Dig Gloriants Kyster;
Glæden, hvis Vin i dit Bæger jeg kryster,
aldrig skal dø.
Favner og Nymfer skal kaare og kejse Dig,
smilende Roser et Højsæde rejse Dig
midt i den himmelblaa Sø.
Ak, om Du lever!

VÆGTEREN
(nærmer sig Prinsessen).
Der styrer en Baad imod Marmortrappen.

PRINSESSE GLORIANT
(slaaer Øjet op).
Hvem bringer den med sig?

VÆGTEREN.
En fremmed Mand,
der, at dømme efter Huen og Kappen,
synes at være af ringe Stand.

DEN SORTKLÆDTE.
Viis ham herfra med nøgne Vaaben.

PRINSESSE GLORIANT.

Nej; min Ø staaer for Alle aaben.

VÆGTEREN

(gaaer hen til Landingstrappen).

CHOR

(udenfor Scenen).

Drømmene male Dig, Læberne nynne Dig;
alle mine Tanker med Jubel forkynde Dig.
Ak, om Du lever!

(Røre i Paladset. Prinsessens Hof samler sig paa Loggia'en.)

Under det sidste Chor er

Peter Plus traadt ind fra Landings-trappen. Han er klædt som i første Akt, men uden Randsel. Dragten er slidt og styg.

VÆGTEREN.

Dit Navn, unge Herre, din Byrd og Stand.

PETER PLUS

(tager Huen af).

Siig til Prinsessen: en Ødeland,
der kasted' sin sidste Kobberhvid
til Skipperknøsen, som sejled' ham hid;
halvt Stodder, og halvt en Kongesøn —
ganske efter din Frues Skjøn;
en Mand, hvis Fremtid venter ham her,
hvis han da har nogen Fremtid mer.

VÆGTEREN

(gaaer hen til Prinsessen og taler sagte med hende).

Peter Plus
(seer sig om).

Alle Helgen! — saa er det da sandt:
jeg er hos hende, hos Gloriant.
(Lidt frem.)
Mit Hoved svimler, mit Øje blendes;
Drømmen ligger i sollys Dag.
Den Luft, der bærer mit Aandedrag,
Støvet, jeg træder, Alt, Alt er hendes.
(Tager sig om Øjnene.)
Det er, som et Hav i mit Bryst der laa;
det stønner og stiger, bryder og bruser.
(Seer hen paa Prinsessen.)
Jeg slipper det løs gjennem alle Sluser,
skal jeg end i dets Strøm forgaa.

Vægteren
(lader ham ved et Vink forstaa, at han kan nærme sig Prinsessen. Selv trækker han sig tilbage i Baggrunden).

Peter Plus
(langsomt i Retning af Baldakinen, stadig med Huen mellem Hænderne).

(Narren og den Sortklædte blive paa deres Pladser.)
(Under det Følgende gaaer Solen ned.)

Prinsesse Gloriant
(uden at rejse sig).

Træd nærmere, Stodder, Prins eller Nar,
der hverken Navn eller Fremtid har.
Hvor kommer Du fra? hvad bringer Dig hid?
Har ogsaa Du ført med Dig en Sæk,
stoppet til Randen af struttende Vid,
saa skynd Dig at tømme den, stakkels Gjæk.

PETER PLUS
(staaer foran hende).
Jeg bringer mig selv og intet Andet.

NARREN.
Det maa man kalde sørgelig lidt.

DEN SORTKLÆDTE.
Han seer ud som en Bonde fra Landet.

PRINSESSE GLORIANT.
Hvad er Du? hvad vil Du? — skynd Dig! —
tal frit.

PETER PLUS.
Jeg er, hvad Du vil, hvad Du ønsker og byder;
en Sjæl, som Du smykke kan og besaa
med Tanker og Drifter, med Fejl og Dyder,
alt efter dit eget Sind og Tykke;
men ogsaa en Mand, der tør helt forgaa,
naar ej han kan naa sin drømte Lykke.

NARREN
(nikker).
Det lader til, at den Karl har Ho'de.
Gal er han, men ikke uden Methode.

PRINSESSE GLORIANT.
Er Du en Prins, der har majet Dig ud,
saa læg det lurvede Narreskrud.
Det piner mit Øje at se en Dragt,
saa ganske blottet for Smag og Pragt.

DEN SORTKLÆDTE
(rejser sig).

Og er Du en Stodder, kort og godt,
saa pak Dig bort fra Prinsessens Slot.

PETER PLUS
(smiler).

Jeg er en Prins — uden Rige og Land!
jeg er en Stodder — med Haanden fuld
af Rigsjuveler i det pureste Guld!

Men hvad jeg saa er, naar jeg blot er en Mand,
saa tør jeg fri til din Gunst, Fyrstinde.
Thi Du har spredt ud for alle Vinde,
at han, der dit Smil af dets Blund kunde vække,
ham vilde som Brud Du Haanden række,
om Prins eller Stodder, det nævned' Du ej.

DEN SORTKLÆDTE.

Og dog, om man gjorde den Slyngel hans Ret,
saa jog man ham bort!
(Mod Peter Plus; — til Prinsessen.)
Om Du ønsker, vil jeg — —

PRINSESSE GLORIANT
(vinker ham bag om Baldakinen).

Jeg skal nok sige til, naar jeg føler mig træt.
(Vinker til Peter Plus, at han skal fortsætte.)

PETER PLUS.

Mit Hjem er en lille Spidsborgervraa,
langt herfra, hvor Dagene gaa

ensformigt tunge med Kjævl og Fraser.
Man sover og spiser, drikker og daser
og flikker paa sine gamle Laser;
stænger sin Dør og nagler sin Rude
for hvert et Pust fra en Verden derude.
Syg blev jeg og sløv af den Hverdags-luft.

Da var det, at Du drog gjennem vor Stad.
Alle Taagerne skiltes ad,
og Livet fyldtes med Lys og Duft!

Laa der end ingen Smil om din Mund,
de sprang af min i den samme Stund;
risled' som Væld gjennem alle Aarer
og stod i mit Øje som hede Taarer.
Jeg var slagen, forrykt, var drukken, var stum;
Du var Livets Lyst i en eneste Sum. —
Og se! da sprængte jeg Bom og Slaa.
Skulde til Blods end min Fod jeg slæbe,
jeg maatte frem til dit Tempel naa
og bejle til Dig og din kolde Læbe.

PRINSESSE GLORIANT
(nikker).

Ja ja, forsøg da, forsøg, unge Mand!
Min Nar har jo sagt, Du har god Forstand.

Du kan vel et eller andet Stykke,
hvormed Du mener at gjøre din Lykke.
Maaske en gammel, lystig Ballade?
— eller en slibrig Serenade?
eller en Dans i komisk Stil —
hvorved Du tænker at vække mit Smil —?

PETER PLUS
(et Skridt nærmere).

Prinsesse, var det paa Sligt det kom an,
da havde Du jo for længe siden
taget din Nar til Ægtemand.

NARREN.

Hvo veed! pas paa! — det kan ske med Tiden.

PETER PLUS
(smiler).

Nej nej, det Smil, hvorom her det gjælder,
har Intet at gjøre med Narrebjelder.
Det er ikke faldet i Søvn om din Mund
og kan vækkes igjen i en lystig Stund;
det ligger og drømmer paa Sjælens Bund.
Der maa det vækkes, derfra maa det stige
og ikke blot spille om Mundens Vige;
men hele din Sans maa det fylde med Glæde,
og i alle dine Tanker maa det være til Stede.

PRINSESSE GLORIANT
(rejser sig halvt).

Hvad mener Du? — siig: hvad har Du i Sinde?

PETER PLUS
(endnu nærmere).

At tale, ikke til Gloriant,
den vidtberømte, den rige Fyrstinde,
men tale til Kvinden, der slumrer derinde
bag Barmens Sne og det gyldne Gevandt.

Prinsesse Gloriant
(lægger sig atter tilbage).

Og denne Kvinde, Du synes at kjende —
lad høre: hvad vilde Du sige til hende?
(Betragter ham uafbrudt under det Følgende.)

Peter Plus.

Jeg vilde sige: dit Legem er træt,
din Aand er syg, og dit Sind er mæt.
Alle dine Haab er styrtet i Grus,
Glæden ligger Lig i dit Hus.
Men se! min Sjæl er en Fugl i Flugt
mod Livets søde Paradisfrugt.
Jeg lytter spændt mod hver Tone, der taler
om Fest og Jubel, om Sang og Dans;
mit Øje fanger den fineste Glans,
der spiller og smiler i Glædens Pokaler.
Mine Haab og Ønsker kan ikke tælles,
min Sans er saa stærk, den aldrig kan ældes —

saa evner Du ikke din Vinge at strække,
mine har Kraft til at bære os begge;
banker din Puls uden Lyst og Mod,
jeg aabner min, og vi blande vort Blod;
sløres dit Blik af Mismodets Sky,
saa tænd dets Glans her i mit paany.

(Kort Pause.)

Prinsesse Gloriant.

Kvinden lytter, men lytter forgjæves.

Du loved', om ret jeg dit Ord forstod,
at give mig lidt af dit sorte Blod. —
Mer maa der til, skal Trolddommen hæves.

(Peger op i Luften.)

Sol og Maane maa bytte Plads.
Havets Flade, Træernes Kroner
maa straale i nye Farver og Toner.
Flyv omkring med mit Ø-palads
til Verdens allerfjerneste Zoner!
— Kan Du ej det, er spildt din Møje.

PETER PLUS.

Hør med mit Øre, se med mit Øje,
giv Dig hen i min Favn, i min Tanke!
og Rosens Duft og Druens Ranke,
Jord og Himmel, Mennesker, Alt —
faaer nye Farver og ny Gestalt.
Hvor længe Du end har ligget i Dvale,
af Sjælens Nat kan en Morgen gry,
og Du kan fødes til Liv paany
ved et andet Menneskes Blik og Tale.

NARREN.

Min Tro, han hænger i som en Bi.

PRINSESSE GLORIANT.

Ja, der er Fart i hans Sværmeri.

PETER PLUS

(paa Knæ).

Jeg vover Alt, hvad Du blot vil forlange,
er det end Brøde tusinde Gange;

træder i Sold hos de onde Magter,
trænger ned i Dybenes Tragter,
hvor Aander huse og Gjenfærd rave;
løber Storm mod Himlens Hær,
saa Flammecheruben taber sit Sværd,
og Porten aabnes til Livets Have.

(Seer op paa hende.)

Med Legem og Sjæl jeg er i din Vold,
om end Du forstøder mig tusindfold.

PRINSESSE GLORIANT

(med en Haandbevægelse).

Staa op! Du har gjort dine Sager saa godt,
Du ej skal gaa tomhændet bort fra mit Slot.

(Tager en Ring af sin Arm.)

Se Ringen her, et vidunderligt Smykke,
en gylden Flod om en blodig Rubin!
jeg fik den engang af en gammel Bramin;
han loved', den skulde bringe mig Lykke.
Men Løftet blev aldrig til mere end Ord —
en af den Vises sædvanlige Løgne!
Lad Ringen sy ind i dit Frakkefoer;
Dig kan den vel skjærme mod onde Øjne.

PETER PLUS

(bliver liggende).

Nej nej, om Alverdens Guld Du mig gav,
jeg vil kun Dig selv. Her, her vil jeg ligge,
bede og trygle, true og tigge,
indtil dit Smil staaer op af sin Grav.

(Han griber hendes Haand og vil kysse den.)

PRINSESSE GLORIANT

(river Haanden voldsomt tilbage og springer op i den højeste Vrede).

Grib ham! — slut ham i Lænker, Vagt!
og før ham bort fra Øen med Magt.

PETER PLUS

(gribes og bindes af Slaverne).

PRINSESSE GLORIANT

(frem, i stærk Bevægelse).

Den Stodder vover min Haand at tage,
og naar man lønner ham rigt og stort
for de dumme Kunster, som han har gjort,
viser med Haan han ens Gave tilbage.

(Til Slaverne.)

Bort med ham! — sandelig, nu har jeg nok.

(Til den Sortklædte.)

Du, kjælne Prins, maa gjøre ham Følge.
Jeg stænger min Ø bag Tang og Bølge
og lukker for Bejlernes plumpe Flok.
Led er jeg ved al eders klodsede Spøg,
træt af alle eders dumme Forsøg.
At vække mit Smil Ingen mere dog magter.

(Med et Blik paa Peter Plus, hvem Slaverne med Møje slæbe i Retning af Paladset.)

Selv Ringen her, han saa frækt foragter,
selv den er mig nu som et hæsligt Minde.

(Kaster den i Havet over Terrassen i Baggrunden.)

Der, om Du vil, kan din Lykke Du finde.

PETER PLUS

(kæmper med Slaverne).

Slip mig, Ringen er min. — Vil I slippe!

(Han river sig løs og springer over Terrassen i Baggrunden.)

(Alle mod Baggrunden undtagen Prinsessen.)

DEN SORTKLÆDTE.

Han svinger sig ud paa den yderste Spids.

VÆGTEREN
(paa Varden).

Styrter han ned, er Døden ham vis.

DEN SORTKLÆDTE.

Der sprang han ud fra den taarnhøje Klippe.

(Pause.)

PRINSESSE GLORIANT
(staaer et Øjeblik stiv af Rædsel).

Seer I ham?

(Vender sig til sine Slaver.)

Red ham!

DEN SORTKLÆDTE
(frem).

Redde den Pjalt!

PRINSESSE GLORIANT
(med et stærkt Udbrud).

Du klynkende Hyrde, Du maatte prise
Dig glad, om Du havde hans Gude-gestalt!

Der var i hans Ord mere Kraft og Salt,
og mere Lindring og mere Lise
end i Alt, hvad Alverdens Vise
har sunget for mig, og leet og fortalt.
Sund var hans Sjæl og friskt hans Blod
som Adams, da Jorden blev lagt for hans Fod.
I ham var Frelsen, i ham alene,
jeg føler det nu, han har viist sit Mod,
nu, han ligger knust mod Brændingens Stene.

(Stirrer frem for sig.)

Jeg seer hans Smil om de stærke Tænder,
jeg seer det friste og lokke for mit;
jeg seer hans Kappe, sort og slidt,
jeg seer hans grove, solbrændte Hænder
og ofrede gjerne min Ø og mit Navn
for en eneste Stund i hans Stodderfavn.

DEN SORTKLÆDTE.

Prinsesse —

PRINSESSE GLORIANT
(kaster sine Smykker fra sig).

Jeg hader det gyldne Stof,
der tungt og tæt om mit Legem brammer,
Haven, Slottet, mit ganske Hof,
— kunde tænde det Hele i Flammer,
hylle min Krop i en Haardugs-sæk,
slæbe mig hen ad den trangeste Gyde
blot for endnu en Gang at nyde
hans Ord, hans Røst, hans lysende Træk —!
ja, nøgen kunde i Skarnet jeg ligge;
og om han slog mig, det smerted' mig ikke.

(Brister i voldsom Graad.)

(Pause.)

VÆGTEREN
(paa Varden).

Se der! hvad er det? — under Kysten, tæt
ved Land? — et Menneske —?

DEN SORTKLÆDTE
(mod Baggrunden).

Ja, Du har Ret.

PRINSESSE GLORIANT
(ligesaa).

Et Menneske, siger Du?

VÆGTEREN.

Se, der skyder
et Hoved frem af den blaasorte Grund;
Morildens Guld om hans Skulder flyder.
(Raaber.)
Og Ringen holder han i sin Mund!

PRINSESSE GLORIANT
(op paa Varden).

Ja —
(Skriger i Glæde.)
det er ham! det er ham! det er ham!

DEN SORTKLÆDTE.

Saasandt jeg lever —

PRINSESSE GLORIANT.

Se, se, nu bæres
han over den sidste Bølgekam.
Som en Helt, som en Drot, som en Gud skal
han æres.
(Kort Pause.)
Nu skylles han ind mod den skraanende Kyst.
(Vifter med sit Slør.)
Svar ham, svar ham! — hørte I ikke
Sejers-skriget fra det jublende Bryst?

DEN SORTKLÆDTE
(betragter hende forfærdet).

Ve! Smilet tindrer i hendes Blikke.

PRINSSESE GLORIANT
(ned fra Varden; til sine Slaver).

Il ham til Hjælp, bær ham op i mit Hus.
Ifør ham Jordens prægtigste Klæder!
Strø Blomster og Duft, tænd Fakler og Blus
og bring ham hid med kongelig Hæder.

(Stort Røre paa Scenen under det Følgende.)

Og I, mine Pager og Musikanter!
lad Bordene bugne med Frugt og Vin;
rør Fløjte og Cither og Mandolin,
mens Pigerne svinge de lette Gevandter.
Syng om Elskov, der spirer og fødes
i Sydens duftende Sommernat,
om Øjne, der tindre, om Læber, der mødes,
om Lykkens rige Eventyrskat;
om Smilet, der stiger fra Sjælens Bund
og bæver som Glædesgraad om min Mund.

(Synker i stærk Bevægelse sammen under Baldakinen.)

DEN SORTKLÆDTE
(hen til hende; i den højeste Lidenskab).

Alverdens Konger og Fyrster og Helte,
Ingen kunde dit Hjerte smelte.
Men han, denne lasede Tiggerdreng,
med ham vil Du dele Bord og Seng.
Den blodigste Haan har Du ladet mig friste,
og Alt har jeg taalt, men dette Sidste — —
Gloriant! det koster hans Liv — eller mit!

(Hurtig ind i Paladset.)

Prinsesse Gloriant
(til en Page).

Følg efter! — han raser! vogt hvert af hans Skridt.

(Taber sig i Mængden under det Følgende.)

Narren
(kommer frem).

Nu er Du nok tilovers, Klaus! —
Du er umulig som Mand in spe,
og som Nar er ogsaa din Stilling snavs;
for nu, da hun først har begyndt at le,
gaaer sagtens den hele Dag hun omkring,
leer ad Alverden og Ingenting
og siger til Narren: »tag han Reis-auss!«

(Grunder.)

Det seer kummerligt ud, lille Klaus.
Hvad om og jeg for at nytte Tiden
tog mig en grundig Bryllups-smavs?
det er saa umindelig længe siden.

(Seer paa Pigerne, der løbe frem og tilbage.)

Men træffe Valget! — det er det Svære.
Dem alle, det vilde for graadigt være.

(Fløjter.)

Nu har jeg det. Ja. Jeg trækker paa
min allertristeste Elskovsmine,
og siger til dem: »kom hid, I Smaa!
lad se, om I kan faa Klaus til at grine!«
Og den, der saa kilder mig under min Hage,
Noget, jeg ej for min Død kan fordrage,
hende kysser jeg midt paa Munden.
Og saa kan Fuglene vie os i Lunden.

(Springer ud.)

(Scenen er nu fyldt af Piger og Pager i brogede Dragter. Langs Terrassen i Baggrunden er der stillet Løjbænke og Borde; tilvenstre i Forgrunden er der rejst et dobbelt Højsæde for Prinsessen og Peter Plus. Blus mellem Træerne og i Loggia'en. Festlig Musik af usynlige Musikanter.) Straalende Maanelys over hele Scenen; Stjerner ude over Havet.

CHOR
(af dansende Piger og Pager).

Nu rejses atter ved Fuldmaaneskin
Gloriants Tvillinge-throne.
Nu ringes Elskovs-timen ind
med Nattergale-tone.
Og alle Havens Blomster smaa
som Klokker mod hinanden slaa.
Kom ud! her bredes
med Bolstre bløde!
Kom ud! her redes
til Elskovs Møde.
Kom ud!

Tænd Bryllupsfaklen, lad Myrrhaens Glød
ryge fra hellige Vaser,
og blandes med Duften, der stiger sød
ud fra Sirenernes Klaser;
mens Buen lokker af Gigens Bryst
et Kvad om Elskovs evige Lyst.
Kom ud! her bænkes
ved fyldte Kummer!
Kom ud! her lænkes
i Rosenslummer.
Kom ud!

(Under Choret kommer)
Peter Plus, rigt smykket, ud fra Paladset.

PRINSESSE GLORIANT
(gaaer ham smilende i Møde).

Som Jordens Døtre hilste Lynets Gud,
naar han steg frem af Templets Virakbølge
med Hymens lette Skare i sit Følge,
saa hilser Dig, o Herre, her din Brud.
(I hans Arme.)
Løst er min Trolddom; Jubel Sjælen fylder.
Jeg skuer henrykt Nattens Højtidspragt
og Jordens Ynde, Havets Himmeldragt,
og Dig alene al den Fryd jeg skylder.
S m i l er min Sjæl, og Smil mit Blik, min Mund,
ja, Smil mit hele Legem, nu det hviler
her i din Favn, vakt af sit stygge Blund.

PETER PLUS
(slaaer ud med Haanden).

Forkynd det for Alverden: Gloriant s m i l e r.

Og j e g, Guldsmedesvenden slet og ret,
jeg, Peter Plus, der ellers møjsomt filer
paa Mesters Ringe ved mit Arbejdsbræt,
jeg med den grove Haand, den tomme Pung,
der blot er modig, sund og ung,
m i g er det, m i g, der fuldendt har og øvet,
hvad store Herrer kun forgjæves prøved;
og m i g, der nu til Løn for min Bedrift
tør plukke her den søde Frugt af Munden,
hvor Smil ved Smil i yndig-kruset Skrift
beretter om den Sejer, der er vunden.
(Kysser hende.)

PRINSESSE GLORIANT.

Og nu skal Glæden nydes uden Grænser,
og evig skal dens Toner sig forny.
Ind i dens Allerhelligste vi ty,
(Løfter et Bæger.)
til Velkomst her dit Bæger jeg kredenser.
(Hun drikker ham til. Han tømmer Bægeret.)

EN ENKELT STEMME
(synger).

Rosens Elskov er sød og mild;
men i Jasminernes Kroner
brygges en Trylledrik, hed og vild,
af Nattens skjønne Dæmoner.

Rosens Elskov er mild og sød,
en stille sommerlig Gammen.
Jasminen har stukket mit Hjerte i Glød,
og nu forgaaer jeg i Flammen.

CHOR.

Jasminen har stukket hans Hjerte i Glød,
og nu forgaaer han i Flammen.

PRINSESSE GLORIANT.

Saa havde dog Braminen Ret, der loved,
at her i Ringen var min Lykke lagt.
Du vandt den til mig, da dit Liv Du voved',
og Ringen knytter nu vor Brudepagt.
(De sætte sig i Højsædet.)

PETER PLUS.

Skjønt! skjønt! — sød er din Favn, Musik dit Ord.

PRINSESSE GLORIANT.

Der gives intet Skjønnere paa Jord
end slig en Vaarnat under Sydens Himmel,
hvor alle Stjerner, Hav og Blomstervrimmel
lovsynge Eros, hellig tyst i Chor.

Og hør: fra Havens Bed, fra Luftens Hjem,
hvor Myggen sværmer, hvor den gyldne Flue
i Flammeklædning danser for sin Frue,
der mylre tusind Elskovstoner frem.
Dødt er hvert Savn, ja dødt selv Dødens Skræmsel.
Guldaldermythen stiger af sin Glemsel.

PETER PLUS
(slaaer Armen om hende).

Du, min alene, underfulde Fe! —
Ja, har jeg kunnet naa din Alpe-sne,
hvo veed, hvor store Maal jeg end kan vinde!

PRINSESSE GLORIANT.

Hvad vil Du mer? — der gives ikke mer.
Du staaer paa Nydelsernes svimle Tinde;
Øen er din og Alt, hvad her Du seer.
Med Svaleflugt skal Døgnets Timer ile,
langt fra den store Verdens Kiv og Larm.
Jeg hviler elskovsdrukken i din Arm,
og Du skal altid, altid se mig smile.

CHOR
(mens der danses).

Venus stiger i Stjernekarm,
fulgt af tusinde Terner.

Vor Dronning hviler i Brudgommens Arm
under de spejdende Stjerner.
Smilet har jaget hver Sky paa Flugt!
Tusindaars-savnet er glemt og slukt.
Drøm sødt! her bredes
med Bolstre bløde;
drøm sødt! her redes
til Elskovsmøde.
Drøm sødt!

(Tæppet falder.)

Bryllupsmusiken vedbliver endnu en Stund, døer omsider hen i lange, vagtklingende Accorder, der først ophøre, efterat Tæppet paany er gaaet op, og Vægteren har endt sin Strophe.

II.

Nat, henimod Daggry.

Vægteren
(gaaer op og ned).

Øens tunge Stemning flygted'
brat for Smilets lyse Jertegn.
Fire Uger svandt i Jubel,
svandt med Elskovs Kys og Kjærtegn.
Dag og Nat har Øen straalet
stjerneklar i dunkle Sø.
Først ved Daggry Søvnens Valmu
drysser sine mørke Frø.

(Trækker sig tilbage i Baggrunden.)

Peter Plus (kommer fra Paladset, bliver staaende paa Trappen op til Loggia'en og seer en Stund i Taushed ud over Havet).

PETER PLUS.

Alt Natten lider.
Hist de lyse Strimer
forkynde, Solen styrer hid sit Spand.
Til Morgenandagt Fugleskaren kimer,
og Vinden blæser let mod Land.

(Gaaer ned.)

Derinde ligger Luften som i Brand.
Her køles Panden i den friske Brise,
og Sjælen nynner glad sin Morgenvise.
(Gaaer mod Baggrunden; staaer atter her en Stund og seer ud. — Vender sig til Vægteren og peger ud over Terrassen.)
Her, Vægter, var det, at jeg sprang? ej sandt?

VÆGTEREN.

Jo, Herre.

PETER PLUS.

Naar jeg tænker nu derpaa
og seer der ned ad Klippens stejle Kant,
saa kan jeg knap min egen Færd forstaa.

VÆGTEREN.

Nej, i de gamle Viser maa man lede,
før man faaer høre om en Daad som den.

PETER PLUS
(stiger op paa Varden).

Troer Du, ifald jeg voved om igjen —?
Jeg troer, jeg blev blandt Krybene dernede.
(Kort Pause.)
Hvor mange Aar har Du nu vogtet Øen?

VÆGTEREN.

I fler, end selv at tælle jeg formaaer.

PETER PLUS.

Ønsker Du ikke tidt, naar her Du staaer,
at kunne styre Farten over Søen?

VÆGTEREN.

Hvorfor? — jeg er tilfreds med mine Kaar.

PETER PLUS.

Du drages aldrig af det store Skue:
af Havet, der mod andre Strande slaaer?
af Solen, naar den daler i sin Bue
og i et fremmed Land til Hvile gaaer?

VÆGTEREN.

Hvo veed, om der var bedre hist end her.

PETER PLUS
(stiger ned).

Nej, nej — hvo veed!
Men se! ved Kysten der,
en Baad, ej sandt, der styrer ind mod Landet?

VÆGTEREN.

Nej, Herre, kun en hvælvet Klippetop,
der af og til af Havet rager op.

PETER PLUS
(seer ud, længe).

Ej Skib, ej Baad, ej Sejl, ej Fiskerkvase;
dødt som en Ørken ligger Vandet,
og glemt er Gloriants smilende Oase.
(Peger atter ud.)
Men hvad er det? histnede — Fakkelskjær!

VÆGTEREN.

Det er den sorte Fyrstes Jordefærd.
Du veed, din Bryllupsnat sprang han i Havet;
men først idag man fundet har hans Lig.

PETER PLUS.

Hvi bliver han ved Nattetid begravet?

VÆGTEREN.

For ej at standse Dagens Frydeskrig.

PETER PLUS

(staaer og lytter).

Jeg hører gjerne Spadens dumpe Hugg.
Der er dog Jern og Malm i Klangen.
Man bliver træt af Nymfesangen
og Fløjtens bløde Nattergale-suk.

Prinsesse Gloriant kommer fra Paladset, spejdende efter Peter Plus.

PRINSESSE GLORIANT

(gaaer hen og lægger Haanden paa hans Skulder).

Min Ven!

PETER PLUS

(uden at vende sig).

Der var for hedt i min Alkove.

PRINSESSE GLORIANT.

Ej heller jeg formaaer i Nat at sove.

(Kort Pause.)

Hvad seer Du efter?

Peter Plus
(stadig i samme Stilling).

Se, nu sænkes han
ned i den store, kolde Klippekiste,
han, som har ofret Krone, Folk og Land,
fordi paa Øen her hans Haab forliste.

Prinsesse Gloriant
(med et pludseligt Udbrud).

Hvad fattes Dig? — dit Tungsind gjør mig bange.
De sidste Døgn dit Udtryk er forandret.
Urolig, feberjaget har Du vandret
i Timevis, i Havens Søjlegange.
Hvad savner Du? — —
Du har blot at forlange.

Peter Plus
(gaaer frem).

Fejg var han, at han dræbte sig! —
Vi burde kæmpet om Dig, han og jeg;
og havde først med ham jeg Klingen krydset,
da vilde man som Ridder agtet mig.
— Hvad er jeg nu? — en Dreng, som Du har kysset.

Prinsesse Gloriant.

Der gives Riddere i Tusindvis,
men kun een Mand, som Gloriant har kaaret;
kun een, der i sin stærke Arm har baaret
mig ind i Hymens stille Paradis.
Nyd, nyd din Sejer; bryd Dig ikke om,
hvad Verden, fjernt derude, dømmer.

Men sænk din Sjæl i Smilets Helligdom,
hvis klare Væld for Dig alene strømmer.

PETER PLUS
(seer længe paa hende).

Ja, ja, dit Smil er skjønt.
Dog troer jeg fast,
din Mund var skjønnere, før Seglet brast!

PRINSESSE GLORIANT
(urolig).

Før Seglet brast? — hvad mener Du?

PETER PLUS.

Her laa Du, kold og taus, med blege Miner,
et Marmorværk fra Oldtids Pragtruiner,
ophøjet, stor i al din stille Gru.
Jeg seer Dig for mig, naar jeg lukker Øjet.
Og her stod jeg — en Svend i Arbejdstøjet —!
(Gaaer fra hende.)
Ja, den Gang var Du skjønnere end nu.

PRINSESSE GLORIANT.

Men har Du ikke selv om Smilet tigget?
— Nej, nej; vend Dig ej bort, sænk ikke Blikket,
men siig, hvormed jeg har fortørnet Dig.

PETER PLUS.

Just ej fortørnet —

PRINSESSE GLORIANT
(lægger Armen om hans Hals).

Siig, Du elsker mig.

PETER PLUS.

Jeg elsker Dig, og Alt, hvad her jeg seer.
Men Glæden, som i Drømme jeg den aned',
rig, uudtømmelig som Oceanet,
saa Sjælen Intet, Intet ønsker mer,
den har Du ikke frem for Lyset manet.

PRINSESSE GLORIANT.

Har Du en Kummer fra den Tid, der svandt?

PETER PLUS
(sætter sig i Forgrunden tilhøjre).

Nej, Gloriant,
kun mod min Fremtid jeg mit Øje retter,
bestandig fremad, spejdende og fast.
Men altfor lavt er Maalet, som Du sætter:
en evig Nyden her, en evig Rast,
mens Sangen toner i de lune Nætter.

En Favn af Guld og Roser er din Ø!
men standse her — og leve — — for at dø —?
Ak, Gloriant, mod det, som jeg har drømt,
er Eventyret her kun Skum og Skrømt.
Trods al sin Pragt er Slottet tomt og øde,
og tom den Fremtid, som jeg gaaer i Møde.

PRINSESSE GLORIANT
(sætter sig ved hans Side).

Er Lykken altid her paa Jord saa kort,
da var det bedre, at den aldrig fandtes.

PETER PLUS.

En Tid kan jeg vel kysse, lege, gantes,
men døse her min hele Ungdom bort —!

Døm selv: en Mand som jeg, der sejrrig foer
fra Grunden op igjennem Havets Syden,
troer Du, at han blev skabt til stille Nyden?
troer Du, at her paa denne Fodsbred Jord
er Plads for mine Evner, mine Kræfter,
ja, Udsigt blot til det, jeg higer efter?

(Reiser sig.)

Tidt, naar jeg hjemme fra min trange Kvist
som nu idag mod Morgenrøden stirred,
følte jeg samme Uro, samme Brist,
og samme Spørgsmaal gjorde mig forvirret.
Jeg mente dengang her at kunne finde
paa Gaaden Løsning, paa min Længsel Svar.
Nu staaer jeg her, og Lykkens Ring jeg har,
og dog det er, som vandred jeg i Blinde.

(Gaaer mod Baggrunden.)

PRINSESSE GLORIANT

(rejser sig).

Men hvor er Maalet da, som Du vil vinde?

PETER PLUS.

Liv, Handling! — jeg vil sætte mig et Minde
og ikke her forgaa i daadløs Ro.

(Standser forundret paa et Vink af)

VÆGTEREN

(der peger ud over Havet).

PETER PLUS.

Ja se!

PRINSESSE GLORIANT.

Hvad er der?

PETER PLUS

(seer ud over Havet).

Kan mit Syn jeg tro?
Der styrer ind mod Øen her en Skude.
Hvidt lyser Sejlet som et Maagebryst;
et mægtigt Banner vajer agterude.
(Stiger op paa Varden.)
Velkommen, Søfugl fra en fremmed Kyst!
hvis rappe Vinger Frelse mig bebude;
velkommen, Pust fra Mennesker derude!
(Stiger ned; gaaer hen imod Landingstrappen.)
Saa klares Horizonten dog omsider.
Der falder som en Klippe fra mit Bryst,
nu Skibet ind mod Landings-stedet glider.
(Til Vægteren.)
Stig ned! byd dem velkommen; skynd Dig, gaa!

VÆGTEREN

(ned ad Landingstrappen).

PRINSESSE GLORIANT

(paa Varden).

Se, høje, mørke Mænd i Stavnen staa.
Blot ej med Krig og Ufred man os gjæster.

PETER PLUS.

Saa faa vi Andet dog at tænke paa
end disse evige Sirene-fester.

PRINSESSE GLORIANT.

Nu springe de i Land. Hvad kan de ville?
Hvem sender her til Øen Mænd og Bud,
nu, da jeg fejret har mit Brudegilde?

(Seer ud.)

Se, vrede, uvejrstunge se de ud,
i Laser hænger deres sorte Skrud — —!

(Stiger ned.)

Hvad har Du gjort —?

(Hen til ham.)

Ve, nu er det forsilde!
Om Sværdets Greb de deres Hænder knytte,
og som en Gribs, der lurer efter Bytte,
saa spejde deres Blik i gridsk Begjær —

PETER PLUS

(gaaer mod Paladset, vinker ad en Page).

Lad Vagten samle sig i Hallen der.

Pagen ind. Søjlehallen fyldes med Bevæbnede. Peter Plus og Prinsesse Gloriant stille sig paa Trappens øverste Trin.)

(Det er nu lys Dag.)

Fra Landingstrappen kommer

En Skare fredlose Mænd, førte af en **Hovding**. De ere bevæbnede, sortklædte, pjaltede; udhungrede og halvvilde se de ud, med uredt Haar og Skjæg. De føre et gammelt, sort Banner med sig og komme frem paa Scenen under stort Gny.

Hovdingen er en kæmpemæssig Skikkelse med langt, graat Skjæg. Han standser foran Peter Plus.

PETER PLUS.

Vær hilset, skjøndt I komme med dragne Sværd.
Hvad bringer Jer hid i saa mørkt et Følge?

HØVDINGEN
(under Raab fra Skaren).

Vi søge vor Konge.

PETER PLUS
(studser).

Jer Konge? — her?

HØVDINGEN.

Vort Fædreland ligger langt over Bølge,
et mægtigt Rige, af Havet omflydt,
der længe den højeste Lykke har nydt;
thi Kongen, som vi ved Valg havde kaaret —
aldrig en ædlere Krone har baaret;
men nu i Aar er den Gamle død,
og Landet maa friste den bitreste Nød;
thi alle hans Frænder vil styre og raade.
Og vi, som svoer til det gamle Banner
og ikke vil tjene de nye Tyranner,
vi, Landets Stormænd, dets fornemste Børn,
vi joges fra Hus og Gaard uden Naade.

PETER PLUS
(smiler).

Og søge nu her en kongelig Ørn,
der kunde hugge de oprørske Høge?

HØVDINGEN
(vender sig til Prinsessen).

Vor Konges Søn, ham er det, vi søge.
Sytten Aar gammel drog han af Lande,
at kaare sig en kongelig Hjertenskjær.

Men først da han kom til dine Strande,
fandt han een, der hans Bejlen var værd.
Atter at kalde dit Smil til Live
blev al hans Tanke. Ved Bud og Brev
vi kaldte ham hjem; forgjæves, han blev;
selv ej da om Kongens Død vi skrev,
kunde vi ud af din Magt ham rive.

Nu komme vi her for at prøve det Sidste:
for med Vold af din Favn ham at vriste.
(Skaren svinger Vaabnene.)
Han kunde samle det hele Land!
(Et Skridt imod hende; truende.)
Slip ham løs af dit Trolddoms-ban!
(Vilde Raab fra Skaren: slip ham løs!)

PRINSESSE GLORIANT.
Fredløse Mænd, I komme forsilde.
Han tæredes hen af Elskov og Savn,
og søgte selv Døden i Bølgens Favn,
da jeg med en Anden holdt Bryllupsgilde.

HØVDINGEN.
Saa være forbandet den Luft, Du skal aande,
at Du bereder vort Land den Vaande.
(Vendt mod Skaren.)
Op, alle Mand, vor Konge at hævne
og Slottet her med Jorden at jevne!

PETER PLUS
(mod Skaren; med stærk Røst, overdøvende Høvdingens sidste Ord).
Forband heller ham, der tidlig og silde
sad og kurred' i et Dueslag,

der ofrede Kronens hellige Sag
for et goldt Sværmeri, for en sygelig Grille.
Hvad kunde hans Navn og Byrd Jer vel nytte
troer I, han kunde Riget beskytte,
den Citharspiller og Kvindehelt,
der selv, da hans Faders Død blev ham meldt,
sendte Budet med Skam tilbage
og stemte sin Luth til fornyet Klage?

HØVDINGEN.

Ligemeget, Maalet er fuldt.
Vi maa sejre nu eller dø af Sult.

(Raab fra Skaren.)

PETER PLUS.

Kamp skal I faa, om for Alvor det kræves;
men hør et Ord, før I gaa saa vidt.

(Kort Pause.)

I er ikke rejst hid forgjæves.
Jeg giver Jer Bod for det Tab, I har lidt.

(Forventning hos Skaren.)

Da før jeg kaldte Jer Prins en Daare,
da skete det ikke i Sejersrus,
nu jeg sidder tryg i det Brudehus,
hvis Lykke fristede ham saa saare;
men kun, fordi jeg veed, at det Maal,
hvorefter han jog, var en Drømmeskaal,
som let paa en eneste Nat man tømmer.

Jeg har selv som en halvgal Drømmer
tragtet efter den samme Brud,
men pines nu i mit gyldne Fængsel,

og har kun en eneste Trang og Længsel:
jo før jo heller at bryde ud.
Og derfor, I Mænd fra et kongeløst Land —

PRINSESSE GLORIANT
(der med Angst har fulgt Peters Ord).

Hør ikke paa ham; drag bort fra mit Rige!
og Guld skal fylde Jert Skib til dets Rand —

HØVDINGEN.

Nej, nej; lad ham tale!
(Til Peter Plus)
Hvad har Du at sige?
Hvormed vil Du sone vort Tab og vor Vunde?
hvor er der Haab for vor haabløse Sag?

PETER PLUS.

Fredløse Mænd, I jages som Hunde,
men knejse dog kry under Ulykkens Slag.
Og finder I blot den haandfaste Mand,
hvis Mod gjør Jer stærke, hvis Held gjør Jer trygge,
da er der Frelse endnu for Jert Land.
(Røre i Skaren.)
Fredløse Mænd, paa mig kan I bygge!

I sagde, I kom for Jer Konge at hente.
Nu vel, I var paa den rette Vej.
Det var kun Navnet, I ikke kjendte;
Kongen er her; — thi Kongen er jeg.
Større Bod kan I ikke vente.

HØVDINGEN.

Dig selv Du byder —? Dig selv —?

PRINSESSE GLORIANT
(i den højeste Angst).

Nej, nej!

PETER PLUS.

Jeg gik og famlede her i Blinde,
vidste ej selv, hvorhen Længselen bar.
I har løst mine Tvivl, blæst min Synskreds klar
og løftet mit Blik mod al Herligheds Tinde.
(Ned ad Trappen.)
Jeg bytter med Glæde mit bugnende Hus,
mine duftende Klæder, mit bløde Leje
med Støv og Skarn paa de alfare Veje,
med en Læderkøllert og et sprukket Krus;
ofrer med Glæde den hele Rus
for Eders gamle, vejrbidte Fane,
for Eventyret, I lader mig ane.

PRINSESSE GLORIANT
(ned ved hans Side).

Tag Alt, hvad I vil; bryd Slottet i Grus!
Kun ham, mit Liv, maa I ikke rane.

PETER PLUS.

Ja, vælg saa: Krig? — eller Forbund og Fred?
Vil I tage mig med? — eller hugge mig ned?

(Kort Pause.)

HØVDINGEN.

Mod nye Skjæbner Du aabner vort Syn.
Der er Sejerstegn i dit mørke Bryn,
og lødigt som Guld dine Løfter lyder —

PETER PLUS.

Velan! — saa tag da den Bod, jeg byder. —
Som Vrag for Storm og Vove I flyder,
har Intet at miste, Alt at vinde.
(Strækker sin Haand ud.)
Her er min Haand som Tegn paa vor Pagt.

HØVDINGEN
(betragter Skaren).

Jeg seer det, de Unges Haab har Du vakt;
ogsaa min Puls slaaer i stærkere Takt —
men ved en Ed maa din Sjæl Du binde.

PETER PLUS.

Ræk mig hid eders hærgede Flag!
(De række ham Banneret.)
Jeg løfter det højt i den straalende Dag,
og sværger Jer her med oprakte Fingre
under dets Minder et helligt Ord:
ikke at raste ved Seng eller Bord,
før Sejerstrompeterne gjalde og skingre,
før Freden tænder sit Morgengry,
og hele Riget samles paany.

SKAREN
(jubler).

Hil ham, hil!

Høvdingen.
Saa afsted over Bølge!
(Trækker sig tilligemed Skaren tilbage i Baggrunden.)

Prinsesse Gloriant
(kaster sig om Halsen paa Peter Plus).
Du kan det ikke, Du kan ikke følge.
Orkenvindens kvalmende Gus
vil atter slynge sin Dunst om mit Hus.
Min Mund vil atter i Lænker lægges;
og hundred — hvo veed — kanske tusind Aar
vil blegne i Høst og vil grønnes i Vaar,
for atter mit Smil af dets Grav kan vækkes,
for atter min brændende Livstørst kan stilles —

Peter Plus
(seer bedrøvet paa hende og siger stille).
Ogsaa mig gjør det ondt, vi maa skilles.
Thi tro mig, Gloriant, Kval er min Higen,
og dog jeg føler dens Krav som et Bud.
Mit Liv er en evig, rastløs Stigen
højere op og længere ud.
Den Ring, Du gav mig, er skjøn som faa;
men kun om Armen dens Guld kan række.
Om Panden, her! — gad en Ring jeg lægge.
(River sig løs.)

Prinsesse Gloriant
(strækker Armene ud efter ham).
Du kommer igjen? — ej sandt? Du maa —!
Et Blik, et Haab — blot et eneste Ord!

PETER PLUS
(mod Baggrunden).

Lev vel!

PRINSESSE GLORIANT.

Lev vel!
(Synker med et Skrig om midt paa Scenen.)

SKAREN
(i Baggrunden).

Afsted!

PETER PLUS.

Nu ombord!
(Gaaer hurtigt ned ad Landingstrappen, fulgt af de fredløse Mænd.)

CHOR
(der omringer Prinsessen).

Kort var Smilets lyse Glæde,
kort var Ringens gyldne Lykke!
Over Øens Duft og Skjønhed
falder atter Døs og Skygge.
Bølgen hulker kvalt og stille
mod den høje Marmordæmning.
Dage komme, Dage skifte —!
evig samme tunge Stemning.

(Tæppet er langsomt faldet.)

TREDIE AKT.

Borgen i en stor Stad.

Riddersalen; mørk, skummel. Træ-paneler med Vaaben og Faner. I Væggen tilhøjre en Række Vinduer med tavlede, farvede Ruder. Stole langsmed Væggen. I Forgrunden tilhøjre et stort massivt Bord med Armstole ved Dør i Baggrunden og i Baggrundshjørnet tilhøjre.

Midt paa Væggen tilvenstre: Thronen, som staaer paa en Forhøjning, hvortil et Par Trin føre op. Mørke Drapperier omkring den; forgyldt Himmel ovenover.

Mørke, middelalderlige Dragter.

I.

Oldfruen.

Morgendæmring, der snart gaaer over til fuldt Dagslys.

Akten indledes med Musik, der først tier, naar Oldfruen har endt sin Monolog.

OLDFRUEN

(en ældgammel, hvidhaaret Kvinde, klædt i graat, sidder og spinder paa en Ten i Ly af Thronen .

Snart i tvende Aar har Krigen
blytung over Landet skumret.

Snart i tvende Aar har Byen
ej en rolig Time slumret.
Klokker klemte, nattevaagne;
Vaaben brage, Dyrtid tynger.
Sort og levret strækker Pesten
Haanden op af Valens Dynger.

Sejge Traade, senestærke,
har i Tusindvis jeg tvundet;
Fyrster blev i Graven sænket,
svøbt i Lin, som jeg har spundet.
Helteslægter saae jeg svinde;
Kongerækker saae jeg blegne.
Nu er Kronen hugget sønder,
nu er Konger alle Vegne.

Men igjennem Taagemulmet
bryder der en Lysning frem:
Haab om Fred og Bud om Frelse
for mit haardtbetrængte Hjem.
Nær er Solen, i hvis Morgen
alle Nattens Skygger drukne.
Nær er han, til hvem jeg gjemmer
Purpurklæder, silkestukne.

Prins Marcus, en ung, kraftig Mand, vaabenklædt, kommer fra Baggrunden og vinker ud ad Døren tilhøjre.

To Drabanter komme fra Vagtstuen.

PRINS MARCUS.

Hvad Nyt? — er Natten forløbet i Fred?

DRABANT.

Der er Intet hændet, saavidt jeg veed.
Men efter hvad Spejderne os berette,
er Fjenden draget mod Nord en Smule.

PRINS MARCUS.

Der kan Ingen over Murene sætte,
medmindre de da kunne flyve som Fugle.
Veed I nøjagtigt, hvor mange der faldt
ved Stormen igaar, paa det søndre Vænge?

DRABANT.

Halvhundred, siges der, Alt i Alt.

PRINS MARCUS.

Halvhundred?

(Slaaer det hen.)

Des færre, der sulte og trænge!

DRABANT.

Herre, det er mer, end vor By kan forvinde.
Een Storm endnu, og hvert Haab er forbi.
Nøden er haard, og derfor —

PRINS MARCUS
(afbryder ham barsk).

Hold inde
med Jert fordømte Kjællingeri.
At Nøden er stor, veed jeg bedre end Du.
Men der skal gives Raad endnu.
Hvor er Prins Regius?

DRABANT.

I sin Alkove.

PRINS MARCUS.

Hvem der havde hans syge Krop!
Blot han lægger sig, kan han sove.
(Til anden Drabant.)
Væk ham, hurtigt! og bring ham herop.

ANDEN DRABANT
(ud i Baggrunden).

PRINS MARCUS
(sætter sig i Forgrunden).

Ellers Intet —?
Det blev mig fortalt,
her spøgte for Tiden. Den gamle Kvinde,
Oldfruen, hører jeg, bliver hun kaldt,
som plejer at komme til Syne herinde,
hver Gang en Konges Kroning er nær,
skal nys være seet i Hallen her.

DRABANT.

Jeg Intet har mærket, de Andre ej heller.
Men een af Prins Regius' Folk fortæller,

at Prinsen har talt med en Kvinde igaar,
ældgammel, bojet med hvide Haar.
Hun sad ved en Ten i en Krog og spandt.

PRINS MARCUS
(rejser sig).

Hvor?

DRABANT
(peger hen, hvor Oldfruen sidder).

Derhenne, oppe ved Thronen.

PRINS MARCUS
(der lige saa lidt som Drabanten kan se hende).

Dromme!

DRABANT.

Ja, Sagnet skal være sandt.
Jeg talte igaar med en Mand, der saae
den sidste Kroning; han sværger paa,
at det var hende, Spindekonen,
der rakte Kongen baade Kaaben og Kronen.

PRINS MARCUS.

Overtro, dumt Tøjeri! — Du kan gaa.

DRABANT
(ud tilhøjre).

Prins Regius, en bleg, syg Yngling, med magre, kloge Træk, mørktklædt, kommer fra Baggrunden, støttende sig med den ene Haand paa en Stok, med den anden paa Drabantens Arm. Han gaaer langsomt og med Besvær

Drabanten fører ham hen til en Stol i Forgrunden og forlader Scenen gjennem Døren i Baggrunden tilhøjre.

PRINS REGIUS
(sætter sig).

Du sendte mig Bud?

PRINS MARCUS
(strækker Haanden ud).

Ræk mig Haanden, Fætter.
Der maa en Ende paa vore Trætter.
Hvis ikke om føje Tid en Fremmed
skal brænde Byen, hærge Slottet
og bringe baade Dig og mig paa Skafottet,
maa vi enes og værge Hjemmet.

(Da Regius ikke tager hans Haand.)

Sid ikke der saa stiv og kold,
som var Du en Sten uden Liv og Kjærne.
Jeg har Uret, erkjender det gjerne.
Jeg førte Dig hid til min Borg med Vold
for her ved dit Navn at styrke min Sag,
da jeg vidste, Mange vilde følge dit Flag.
Men nu maa alle smaa Hensyn vige
for eet, for det store: Land og Rige.

Vi høre jo dog til den samme Slægt.
Lad os i Fællesskab hævde dens Ære.

PRINS REGIUS
(smiler).

Jeg fatter ej, hvad Betydning og Vægt

Du skjænker de Vaaben, som jeg kan bære,
jeg, som knap kan paa Benene støtte.

PRINS MARCUS.

Jeg taler ikke om Vaaben-nytte.
Men ingen Mand i det hele Rige
er elsket som Du af Høj og Lav.
Selv Børnene flokkes jo om din Stav,
blot de se Dig ned ad Slotstrappen stige.

Der er Nød overalt. Der er Mangel paa Føde,
og Mangel paa Mod og paa Tro til vor Sag;
men vilde Du tale til Folket idag,
Du kunde faa Hjerterne til at gløde.
Peger Du blot paa Dig selv og siger:
»se, jeg er syg, jeg er lam og svag;
men før jeg hylder den fremmede Kriger,
før falder jeg under mit brændte Flag!«
— da vil i et Nu deres Sult de glemme;
Ingen vil mer høre Tale om Fred.
Og tro mig: den Kamp, som da finder Sted,
vil knuse Fjenden som et Alpeskred
og for bestandig hans Fremgang hæmme.

PRINS REGIUS
(ryster paa Hovedet).

Selv om jeg kunde vore Krigere tvinge
til Mod, til Fortvivlelse endnu en Gang,
det vilde dog ingen Sejer bringe.
(Seer fast paa ham.)

Nej, Marcus, er Vejen end nok saa trang,
til Fred og Frelse staaer een kun aaben:
at boje Nakken og strække Vaaben; —
ej for at redde mit Liv og dit eget,
for Folkets Skyld, der har lidt saa meget
og snart forbloder af Savn og Vunder.

PRINS MARCUS
(heftigt.)

Krybe til Korset, fejgt bukke under?

PRINS REGIUS.

Ingen kan staa mod den Fremmedes Sværd.
Med Undren har jeg fra forste Færd
fulgt hans Bane, den sejersbaarne.
(Med Overbevisning.)
Han er Kongen, den sande, den kaarne.

PRINS MARCUS.

En Troldmand er han, en Satans Udsending.
Han landede her med hundrede Mand
og ejer nu snart det hele Land
Prins Carl, mod hvis Hær neppe min holdt Stand,
slog han og hans Hob i en Haandevending.
(Smiler spodsk.)
Men ogsaa Du er jo trylleklog.
De siger, Oldfruen sætter Dig Stævne
i Hallen her i sin Spindekrog.
Saa brug mod den Fremmede da din Evne.
Slaa den Trold med hans eget Staal.
Lad ham raadne fra Lænd og til Saal!

Prins Regius
(som under Marcus' Replik har vexlet et Blik med Oldfruen).

At mine Øjne maaske kunne se,
hvad let for Andres i Dunster hylles,
det nægter jeg ikke. Den Evne skyldes
min Fødselsstjerne, min gode Fe.

Men Troldmand er jeg saa lidet som han.

Prins Marcus.

Du troer, han vandt Sejer paa ærlig Maade?

Prins Regius
(med Vægt).

Døm selv: jeg er værkbruden — Du en Tyran
Prins Carl havde drukket bort sin Forstand.
At Folket i al sin Nød og Vaade
vælger en Fremmed til at styre vort Land,
tykkes just ikke mig nogen Gaade.

Prins Marcus
(staaer foran ham).

Du nægter mig altsaa din Hjælp? — Velan!
Saa har Du forbrudt dit Liv med det Samme.
Og hende — den gamle Kjælling ved Rokken —
ogsaa hende skal jeg vide at ramme.

Prins Regius.

Mit Hoved lægger Du let paa Blokken.
Men vogt Dig, med hende at drive Spot.
Slægt efter Slægt har den Sandhed erfaret,

at her i Riget har ingen Drot
i Trods mod hende sin Krone bevaret.
(Trompeter udenfor Scenen.)

Drabanten kommer hurtigt fra Baggrunden.

DRABANT.

Herre!

PRINS MARCUS.

Hvad nu?

DRABANT.

En dristig Flok
har stormet Byen fra Muren i Nord,
hvor Ingen holdt Vagt, da ifølge dit Ord
den bratte Væg var Beskyttelse nok.

PRINS MARCUS.

Umuligt. Der lever ikke den Mand,
hvis Fod finder Fæste i Klippens Revner.

DRABANT.

Den Fremmede selv fører Skaren an.

PRINS MARCUS
(vendt mod Regius).

Nægt nu, om Du kan, han har Trolddoms-evner.
Og ve Dig, hvis ikke din Slægt Du hævner!
(Hurtigt ud i Baggrunden, fulgt af Drabanten.)

(Kamplarm udenfor Scenen.)

PRINS REGIUS
(rejser sig og gaaer med Besvær hen til Vinduet i Forgrunden tilhøjre).
(Pause.)

OLDFRUEN.
Prins Regius.

PRINS REGIUS
(vender sig).
Ja.

OLDFRUEN.
Hvad seer Du?

PRINS REGIUS
(seer ud).
Sejer
Den Fremmedes Fane paa Murtinden vajer.
(Pause.)

OLDFRUEN.
Seer Du Prins Marcus?

PRINS REGIUS.
Han svinger Flaget,
samler sin Skare, gaaer fremmest i Slaget.
(Pause.)

OLDFRUEN.
Hvad seer Du mere?

PRINS REGIUS
(med Ophold).

Hans Fjender er mange.
Han omringes — styrter — tages til Fange.

OLDFRUEN.

Saa er der altsaa kun En endnu,
een Fjende, den Fremmede end maa besejre.

PRINS REGIUS.

Hvem?

OLDFRUEN
(seer prøvende paa ham).

Dig selv.

PRINS REGIUS
(sætter sig ved Vinduet).

Der fejler Du.
Trygt, uden Nag vil hans Kroning jeg fejre.
Ja, selv om han tager mit Liv, som han tog
de andre Prinsers, jeg priser ham dog,
fordi han skjænker det Folk, der lider,
det Folk, jeg elsker, Freden omsider.

OLDFRUEN
(spindende).

Tynd er din Traad; dog stærk og sejg
som Nerven, der hærdes, jo mere den slider.

PRINS REGIUS
(har atter rejst sig).

Nu stilner Kampen. Der ryddes Vej.

OLDFRUEN.

Seer Du den Fremmede?

PRINS REGIUS.

Stolt og djærv,
fulgt af sin Stab over Torvet han rider —
(Kort Ophold.)
og hyldes af Folket fra alle Sider.

OLDFRUEN
(rejser sig).

Saa er det paa Tide, jeg passer mit Hverv.
(Forsvinder mellem Drapperierne om Thronen.)

PRINS REGIUS
(sidder et Øjeblik alene paa Scenen).

Hovdingen fra forrige Akt kommer fra Baggrunden med en Skare Bevæbnede.

HØVDINGEN
(gaaer hen til Prinsen).

Dit Sværd.

PRINS REGIUS.

Jeg har intet Sværd, som Du seer.
Men tag min Stok, hvis Du frygter min Vælde.

HØVDINGEN
(til sine Mænd).

Læg ham i Lænker. Før Kroningen skeer,
vil Kongen Dom over Prinserne fælde.

PRINS REGIUS
(til dem, der binde hans Hænder).

Jeg raader Jer, Folk, bind fast og bind haardt.
En Kæmpe som mig er det farligt at skaane.
(Føres mod højre paa Høvdingens Vink og siger, idet han gaaer forbi denne.)

Den Dag, jeg tænker at løbe bort,
haaber jeg, Du et Par Ben mig vil laane.
(Føres ud i Baggrunden tilhøjre.)

Baggrundsdøren slaaes op paa vid Gab.

Kort efter kommer

Peter Plus fra Baggrunden. Han er vaabenklædt, med Hjelm og Skjold. Hans Udseende er blevet mandigere; han har Skjæg om Hagen, og hans Ansigt bærer Præg af Kamp og Strabadser.

En Skare Riddersmænd følge ham.

PETER PLUS

Byen er vor!
(Til en Drabant.)
Tag her mine Vaaben.
(Lægger Hjelm og Skjold og vender sig til Høvdingen.)
Og bring mig saa Kronen og Purpurkaaben.
Folket venter i Slottets Gaard
med Frydeskrig og med Hyldings-raaben.

HØVDINGEN.

Kronen er din.
Kun Et vi forlanger,
før Du tør fæste dens Ring om dit Haar:
Dom over Prinserne, dine Fanger.

Peter Plus
(vil slaa det hen).

Jeg ynkes over deres unge Aar.
(Med en Haandbevægelse.)
Gjør, som jeg byder: hent Rigets Juvel,
Ringen, der slutter tungt om min Pande,
at Lykken, den eneste store og sande,
omsider kan blive min Sjæl til Del.

Høvdingen
(bliver staaende).

Herre, vor Fordring staaer fast som Sten.
Før Dommen er fældt, dine Fjender til Men —

Peter Plus
(bryder ham stærkt af).

Hvem fordrer? — er jeg ikke Herre her?
Blev ikke Sejren skabt ved min Klinge?
Har ikke mit Held som en Ørnevinge
baaret Jer over Klipper og Skjær!
Vaaged' jeg ikke fra Gry og til Gry,
naar saae I mig ørkesløs raste og dvæle?
Gød jeg ikke Haab i de modløse Sjæle
saa frem vi os kæmped fra By til By?
Har ikke alle Stjerner, alle Magter i Livet
mig, mig alene Velsignelsen givet?

Høvdingen.

Kom ihu, hvad Du selv har sagt.
Du loved' os Sejer, den har Du bragt;
Du loved' os mere: Du loved' os Fred.
Du svoer endogsaa en hellig Ed —

Peter Plus.

Ja, ja. Det er sandt, deres Død jeg svoer,
da I forlangte mit Konge-ord.
Men nu, jeg endelig staaer ved Maalet,
er Rusen for døvende, Fryden for stor,
til at jeg kan tænke paa Bødlen og Baalet.

Høvdingen.

Du er fremmed i Landet maa vel Du mindes.
Endnu i Tusindvis Folk der findes,
som ere de tvende Prinser tro.
Landet vil ikke faa Fred og Ro,
men Oprør vil ulme og Planer lægges
Dig til Vaade og dem til Gavn,
om ej deres stridige Halse knækkes.

Jeg taler her i de Stormænds Navn,
der toge Dig med fra Prinsessens Ø.
Ogsaa vi har et Ord her at sige.
Vi fordre det af Dig: de Tvende maa dø,
om Sejren skal fæste Rod i dit Rige.

Følget i Baggrunden giver sin Samstemning til Kjende.

Peter Plus

(vendt mod Følget).

Idag skal Jubel hvert Ansigt præge;
Fest skal fylde selv den fattigste Vraa.
Fra Hus til Hus skal min Sejer gaa
som en undergjørende Læge;
tørre hvert Øje, hele hver Vunde,

og Glæden skal lære Folket idag
at samles om mig, at tro paa min Sag.
Idag skal intet Liv gaa til Grunde.

HØVDINGEN.

Byg ikke paa Glæden. Dens Glans er Bedrag.
Bag Festens Larm og de smilende Munde
groer allerfrodigst det gamle Nag.
Af Roser kan Ingen en Throne rejse;
med Staal maa den vies, paa Jern maa den knejse.

PETER PLUS.

Jeg skulde plette mit Højtids-lin
med Blodets Draaber, de levret-brune?
Jeg skulde blande min Glædes-vin
med Smertens giftige bedske Alrune?
(Smiler.)
Nej, nej! stol trygt paa min Magt og dens Under.
Hvor højt den naaer, og hvor dybt den bunder,
veed knap jeg selv og Du endnu mindre.
Hidtil har Ingen dens Løb kunnet hindre.

Bring saa min Krone!

HØVDINGEN
(bliver urokkelig staaende).

Med Mened, med Trods
skal altsaa din Magt, din Regering begynde.
Dine værste Fjender vil Fred Du forkynde
og svige dit givne Ord til os,
der blindt for Dig og din Sejer stred?

Hvor kan vi saa tro paa dit Ord herefter,
hvor kan vi sværge Dig Hyldings-ed,
naar Løftebrudd ved din Tunge hefter?

(Bifald fra Følget.)

Hylde Dig vil vi, fordi vi maa;
men ingen Jubel dit Øre vil naa.
Tause bøje vi os for din Klinge
og frygte den Fremtid, din Udsæd vil bringe.

PETER PLUS

(staaer uvis).

(Kort Pause.)

HØVDINGEN

(et Skridt imod ham.)

Herre, Du veed, jeg ærer din Magt,
vil vove Alt for at eje din Naade.
Tro mig, hvad her jeg har gjort og sagt,
er skeet til dit og dit Riges Baade.

PETER PLUS

(i Tanker).

Intet er fuldendt. I Alt er der Skaar:
Skyer selv der, hvor Solen blender,
Frostpletter selv i den fejreste Vaar.

(Bryder ud.)

Kronen, Kronen! — blot den jeg faaer,
saa ske, som I vil; jeg toer mine Hænder.

HØVDINGEN

(til en Drabant).

Før Fangerne hid.

(Til en anden.)
Lad Kronen bringe!
(Drabanterne ud til de forskjellige Sider.)

Prins Marcus og **Prins Regius** føres lænkede ind fra højre; Marcus forrest, saaledes at Regius ikke sees af Peter Plus, [før Marcus har forladt Scenen.

PETER PLUS
(træder op paa Thronens øverste Trin og siger hurtigt).

Prinserne har forbrudt deres Liv.
For Folkets og Landets Skyld, for at tvinge
hvert oprørsk Haab, hver spirende Kiv,
maa deres Hoveder for Øxen springe.

PRINS MARCUS
(med Haan).

For Folk og Land, hvor lyder det skjønt!
Skafottet prydes med Palmegrønt.
(Et Skridt frem.)
Var Kampen idag til min Fordel endt,
jeg handled' som Du, handled' uden at blinke.
Men jeg turde været mit Magtsprog bekjendt,
smykked' det ikke med Pral og Sminke.

PETER PLUS
(hidsigt).

Ja vist. For Dig og for dine Lige
trives kun Lykken i blodig Jord.
Just derfor er det, at hvert et Spor
af Dig og din Slægt ryddes ud af mit Rige.

PRINS MARCUS
(føres ud i Baggrunden).

PRINS REGIUS
(støttet paa to Drabanter slæber sig mod Døren i Baggrunden; standser og siger til Drabanterne).

Dvæl kun et Øjeblik, her lad mig staa.
(Kort Pause, hvori han og Peter Plus vexle Blikke.)
Nu har jeg seet ham. Nu lad os gaa.
(Videre mod Baggrunden.)

PETER PLUS
(følger ham med Øjnene).

Stands, Drabanter! stands.

(Drabanterne standse.)

PRINS REGIUS
(vender sig mod Peter Plus).

PETER PLUS.

Hvorfor drager
Du Foden efter Dig, syg og træt?
som smertede Dig hvert Skridt, Du tager.

PRINS REGIUS
(som føres nogle Skridt frem).

Fordi mine Ben kun bære mig slet.

PETER PLUS.

Blev Du i Slaget saaret og skudt?
(Med Besvær.)
eller har Dødsdommen Dig bedøvet?

PRINS REGIUS
(betragter ham roligt).
Ej Saar eller Angst mine Muskler har sløvet.
Fra Moders Liv var min Helsen brudt.

PETER PLUS
(med et stærkt Udbrud).
Krøbling?

PRINS REGIUS.
Jeg troer, de kalder mig saa.

PETER PLUS
(vender sig til Høvdingen).
Hvad var hans Brøde? hvad kunde han synde?
Han, som laa vanfør og syg paa sit Hynde,
som kun ved Andres Hjælp kunde gaa,
og neppe kan bære et Sværd ved sin Side?

PRINS REGIUS.
Du, som har dømt mig, Du maa det vel vide.

PETER PLUS
(til Drabanterne).
Løs ham. Hans Lænker i Øjet mig skære.
De ligge som Bly om min Konge-ære.

HØVDINGEN.
Betænk —

PETER PLUS.
Prins Marcus mishandler sit Folk.
Drabet paa ham kan jeg fra mig skyde,

dog rejse mit Hoved, dog Sejren nyde;
men løfter jeg mod en Krøbling min Dolk — —

HØVDINGEN.

Herre, den Mildhed vil Du fortryde.

PRINS REGIUS

(løslades, støtter sig bestandig til en Drabant).

PETER PLUS

(bestandig vendt mod Høvdingen).

En værkbruden Mand, der neppe formaaer
med egen Haand at spænde sit Bælte,
ham vil I give Ulivssaar?
Og I vil regnes for Mænd og Helte?

(Til en Drabant.)

Skyd frem en Stol, lad ham sidde ned.
Jeg ynkes over hans Usselhed.

PRINS REGIUS

(til hvem der skydes en Stol frem, sætter sig ikke, men støtter sig kun til den).

Herre —

PETER PLUS

(stiger ned fra Thronen).

Ræk mig din Haand og tilgiv,
at jeg i min Rus vilde tage dit Liv.

PRINS REGIUS

(tager hans Haand og seer længe paa ham uden at kunne tale).

PETER PLUS
(smiler).

Du stirrer paa mig, som vilde Du bryde
ind i min Sjæl for dens Løndom at tyde.
Ja, Stakkel! hvor skulde Du fatte mit Værk?
Du, som ej aner, hvad det vil sige
at have Kræfter og være stærk.

PRINS REGIUS.

Jeg veed, Du er een af de Lykkelige,
hvis Sejer i Villien alene beroer.
Herre, tillad din Fange et Ord!

PETER PLUS
(bejaer med et Smil).

PRINS REGIUS.

Alt før Du kom, har jeg følt, Du var Frelsen,
Staal for vor Villie, Bod for vor Helsen.
Men aldrig, saasandt paa en Gud jeg troer,
har jeg misundt Ørnen dens Fjedre.
Den Lykke, der lyser i Guld og Staal,
var aldrig i Drøm eller Liv mit Maal.
Der gives en anden, større og bedre.

PETER PLUS
(studser).

En større?

PRINS REGIUS.

En større for Dig som for mig.
Og derfor, Herre, takker jeg Dig,

fordi Du idag har skjænket mig Livet,
at jeg kan følge Dig frem paa din Vej;
se de Evner, der blev Dig givet,
folde sig ud i kongelig Pragt,
kjende det Maal, som Du styrer efter.
Thi Kronen, ej sandt? og Kronens Magt
er dog kun et Middel for Aandens Kræfter.

PETER PLUS.

Kronen er Alt; den er Maalet selv,
den højeste Tind under Himlens Hvælv.
Der, hvor den lyser, staaer Alt i Flor;
der, hvor den skygger, Intet spirer og groer.
Legemer og Villier, Aander og Sjæle,
Alle maa for dens Helligdom knæle.

Under denne Replik er

Oldfruen, bærende Kronen og Kaaben, traadt frem paa Thronens overste Trin. Forundring og Dødsstilhed i hele Skaren.

PETER PLUS

(vender sig om imod hende).

Saa ræk mig da Rigets det gamle Klenod,
som mægtige Konger før mig har baaret.

OLDFRUEN

(løfter Kronen).

Efter gammel Sæd, bøj Knæ for min Fod.

PETER PLUS

(tager Kronen fra hende).

Selv kan jeg fæste mig Ringen om Haaret.

(Betragter den.)

Du tindekranste, Du tunge, Du stærke!
Sol om mit Hoved, Mur om min Pande,
Evigheds Tegn, Alherligheds Mærke,
der rækker dit Spir mod de himmelske Lande!

(Sætter den paa.)

med skjælvende Haand om mit Haar jeg Dig
sætter,
og føler om Panden et helligt Gys.
Hver Længsel Du stiller, hver Trang Du mætter;
og naar jeg Øjet mod Fremtiden retter,
straaler Alt i det klareste Lys.

(Til Oldfruen.)

Læg Kaaben om Skulderen, gamle Sibylle!

(Det skeer. — Til Skaren.)

Nu bort, at Folket sin Konge kan hylde!

(Gaaer hurtigt ud i Baggrunden, fulgt af Skaren, der hilser ham med Hyldingsraab.)

Tæppet falder.

Orchestret falder ind med en Kroningsmarsch, hvis Toner efterhaanden tabe sig og gaa over i klagende Harmonier. Disse ophøre først, efterat Tæppet atter er gaaet op, og Oldfruen har endt sin Monolog.

II.

Det er Dag, henimod Skumring.

Oldfruen

(sidder og spinder i Thronens Ly).

Krigens Gny forlængst er stilnet.
Sværd og Spyd paa Væggen prunke.
Eet er Riget, een er Kongen;
slukt er hver en oprørsk Funke.
Byens Klokker dog bestandig
angstfuldt klemte, vagtsomt kime.
End er Frelsen ikke fuldbragt;
end er Nødens strenge Time.

Thi af Krigens døde Drage,
der sit Blod om Byen skylled',
hæved' sig paa tyste Vinger
Pestens Gjenfærd, dunstomhyllet.
Og hvad Krigens Drage skaaned,
hugger hun med graadigt Næb.
Alle Livets Vanvids-synder
bære hendes Dronningslæb.

Fred har Landet, ingen Glæde;
Søvn har Byen, ingen Hvile.
Rastløs sees den store Konge
gjennem Stad og Borg at ile:
Kronen fast om Panden presset,
Kaaben tæt om Skuldren slængt.
Deres gyldne Kongebyrde
mindre tung han havde tænkt.

En Drabant aabner Døren i Baggrunden for **Prins Regius**, der kommer, støttet til **en Tjener.**

PRINS REGIUS
(i Døren).

Hvor er Kongen? jeg seer ham ikke.

DRABANT
(som staaer udenfor Døren).

Kongen er draget paa Jagt idag.

Prins Regius (gaaer ind).

(Døren lukkes.)

PRINS REGIUS
(frem).

Paa Jagt! — til Gilde og lystigt Lag,
mens tusind Sjæle i Dødskamp ligge!
(Sætter sig i Forgrunden.)
Igaar gik han rundt fra Hus til Hus,
saae til de Syge, rakte dem Drikke,
og nu idag i Sus og Dus — !

Hans ene Ord mod det andet strider;
han saaer iflæng og høster iflæng.
Snart tykkes han stor, og til andre Tider
ligner han mere en tankeløs Dreng.
— Eller synes han kun at famle,
og er det mig kanske, der er blind,
der ikke formaaer til een at samle
alle Traadene i hans Spind?

(Kort Pause.)

Hør Trav i Gaarden og Hundeglam.
Se efter, Gotfred.

TJENEREN
(ved Vinduet tilhøjre).

Ja, det er ham.
Jeg seer hans Krone i Solen skinne.

PRINS REGIUS.

Altid bærer han den om Panden,
tidlig og silde, ude og inde,
som var det Kronen, der skabte Manden.

TJENEREN.

Af Smaa og Store er Gaarden fuld;
hans Hest kan knap naa frem gjennem Stimlen.
Han nikker til Alle og kaster sit Guld
til højre og venstre ud i Vrimlen.

PRINS REGIUS.

Ja, gavmild er han, og Alle han tækkes.
Men skal Guld bære gyldne Frø,

maa ikke blindt i en Hob man det strø,
men kjende Haanden, hvori det lægges.

(Rejser sig.)

Kom. — Efter Jagtens det stærke Ridt
ønsker han sagtens at hvile lidt.

(Gaaer ved Tjenerens Arm mod Baggrunden tilhøjre.)

(Døren i Baggrunden slaaes op.)

DRABANT

(udenfor).

Kongen.

Peter Plus kommer fra Baggrunden. Han har Kronen paa Hovedet og Kaaben om Skuldrene. Udtrykket er mørkt og forstemt.

PETER PLUS

(gaaer frem, standser, da han seer Regius).

Nej Regius, bliv kun Du.
Dit Selskab er aldrig Kongen til Plage.
Jeg trænger til Dig, netop nu.

PRINS REGIUS

(sætter sig i Forgrunden).

(Tjeneren forlader Scenen. Døren lukkes.)

(Kort Pause, hvori ogsaa Peter Plus sætter sig.)

PRINS REGIUS.

Du blev hurtigt træt af at jage.

PETER PLUS.

Jeg har ikke jaget Jeg kunde ikke.

(Læner sig træt tilbage.)

Den friske Skovluft vilde jeg drikke,
længtes efter den grønne Natur.

Men knap var jeg udenfor Byens Mur
og mærked' den svale Vind og Duften
fra Mark og Eng — — før tusinde Røster
kaldte og skreg fra forpinte Bryster,
før tusinde Hænder vred sig i Luften,
og tusinde Øjne, Kjæde ved Kjæde,
febervilde, brustne og graa,
forjoge hver Tanke om Fest og Glæde,
hver Smule Lindring, jeg haabed' paa.

PRINS REGIUS
(der iagttager ham skarpt).

Du hilstes ogsaa med Jubelskrig,
da Folket saae Dig vende hjem med det Samme.

PETER PLUS.

Folket? hvad er Folket?
— — et Lig,
en Hob af Stank, en afkvistet Stamme.
Hvor er de prægtige Riddersmænd,
i prunkende Klæder, med Sværd ved Lænd,
der skulde hilse med vajende Faner?
Hvor er de hvidklædte Ridderfruer,
der skulde sidde som knejsende Duer
paa Byens blomstersmykte Altaner?

Lukt er hver Dør og hver Rude stængt,
Sørgeflor er om Fanerne hængt,
og Pøbelen kun, den fattige Bærme,
Pjalte, der husvilde flakke og sværme,

halvnøgne Børn fra de skidneste Smøger,
Svirebrødre, Tiggere, Skjøger — —!
— dem er det, der skrigende Vejen spærre.

PRINS REGIUS.

De er dog ogsaa Mennesker, Herre.

PETER PLUS.

Mennesker? — — ja, der i Skarnet sig vælte
ligesaa let for en Smed eller Kræmmer,
løser han blot en Hvid fra sit Belte.

Og denne Hob med de hæse Stemmer,
den er mit Folk, mit Følge, min Vagt!
Den forestiller min Kongemagt.

PRINS REGIUS.

Tiden vil læge, og Tiden vil hele.
Og letter først Pesten sit sorte Slør,
vil Smerten, som Du og dit Folk maatte dele,
binde Jer stærkere sammen end før.

PETER PLUS.

Smerten? — mig binder man ikke i Smerter.
I Glæde har Folket og jeg sluttet Pagt.

PRINS REGIUS.

Kast ikke Vrag paa Smerternes Magt.
Der gives ej fastere Baand mellem Hjerter.

PETER PLUS
(efter en kort Pause).

Du siger — naar Pesten er endt? —
Ja, hvad saa?
Sorg er der dog i hver eneste Vraa.
Træt er Landet, udpint og mat,
som Legemet efter en Febernat.
Og Dage vil gaa, og Uger og Aar,
før paany i sin Velmagt det staaer.
Og inden det skeer, hvo veed, kan der hænde
nye Sorger, ny Elende.
Jeg selv kan blive gammel og graa,
ude af Stand til at nyde min Lykke.
Og mine Kræfter Intet formaa,
Intet mod alle de Aag, der trykke.

PRINS REGIUS.

Herre, selv gyder Du Gift i dit Saar.
Jeg kunde misunde Dig dine Kaar,
det Liv, den Fremtid, Du gaaer i Møde.
Hvad Kunst er det, at styre et Land,
der staaer i sin skjønneste Blomstergrøde? —
Det kan en Kvinde, har hun Forstand.

Rejse det Rige, hvis Mark ligger øde,
hvis hele Liv er en osende Gnist;
knuse hver Hindring, rydde hver Skranke
i Kraft af sin Tro og sin klare Tanke,
i Kraft af sin Kjærlighed, først og sidst;
det er en Opgave for en Mand.
Og vil Du, Herre, jeg troer, Du kan.

PETER PLUS
(rejser sig).

Jeg passer kun slet ved et Sygeleje.
Jeg maa ud paa de aabne Veje,
paa Ærens Marker, paa Kampens Vidder;
kun der er der Rum for den Kraft, jeg besidder.
Jeg kan ikke, vil ikke høre til dem,
der langsomt slider og aser sig frem.
Storm maa der løbes, Fart maa der til.
(Sætter sig atter.)
Du fatter saa lidt den Kval, jeg lider,
i disse tunge, sump-stille Tider,
som Du forstaaer, hvad en Konge vil!

(Kort Pause.)

PRINS REGIUS
(betragter ham bedrøvet).

Eet forstaaer jeg: at Dag for Dag
vil Du føle dit Aandedrag
af større og større Byrder besværet;
se dine Evners voxende Brist,
og bøjes — bøjes i Knæ tilsidst.

PETER PLUS
(løfter Hovedet).

Jeg, hvis Liv har et Sejerstog været?

PRINS REGIUS
(vedbliver).

Jeg seer, det vil ske; og jeg seer det med Frygt,
seer det med Sorg, saasandt jeg har søgt

til Dig i Beundring, saasandt jeg har næret
Tro til din Storhed, din Aand, din Kløgt.
Du maa give tabt; thi Du søger din Lykke
i Støv og Muld, i et livløst Smykke,
smeddet og støbt af et Menneskes Haand;
(Taler sig varm.)
glemmer, at det er Dig selv, din Aand,
at det er Hovedet indenfor Ringen,
der skaber Rigets og Folkets Magt;
glemmer, at Kronen mister Intet i Pragt,
hænger end Folket dødstræt med Vingen,
saalænge blot Du er din Opgave tro,
voxer med den og bevarer din Ro.

PETER PLUS
(seer længe paa ham).

Tidt, naar som nu jeg sidder Dig nær,
og seer dine dybe Øjne brænde,
og hører din Stemme, blød og skjær,
hvis Klang mellem tusind jeg skulde kjende, —
saa gribes jeg af en Sky, en Skræk
for noget Mægtigt i dine Træk,
Noget, hvis Væsen jeg ej kan tyde;
og jeg maa mindes min Høvdings Ord:
«Herre, den Mildhed vil Du fortryde.»

PRINS REGIUS
(smiler).

Du frygter for mig?

PETER PLUS.

Smil ikke.

(Rejser sig).

Der boer
i dine syge, vanføre Lemmer
en Kraft, vidunderlig sejg og sund.
Du lider bestandig; men aldrig skæmmer
en smertelig Trækning din faste Mund.
Pesten slaaer Folket ned som en Byge;
Alle gribes af vanvittig Gru.
Selv jeg, selv Kongen, fortvivler; men Du
gaaer rolig, behersket, rundt til de Syge;
aldrig forsagt eller raadvild, bestandig
hvad der saa skeer, lige støt og mandig!
Hvor fik Du de Kræfter? hvor vandt Du det
Mod?
Du, som neppe kan flytte din Fod?

Tidt har jeg spurgt mig selv om Grunden,
men tør ikke tænke den Sag til Bunden.
Er Du i Sandhed den Stærkeste her,
da seer jeg ingen Mening i Livet mer.

PRINS REGIUS

(smiler).

Gaaden, Herre, er let nok at løse.
Mens andre Mænd alt som unge Knøse
øve med Idræt og Kamp deres Kroppe,
har jeg, for at holde Modet oppe,
maattet kue, bekæmpe, ja myrde
mit eget Kjød, der kun var en Byrde.

Og denne Strid, som jeg daglig øved,
hvor stedse ind i min Sjæl jeg søgte,
for der at finde den Kraft, jeg behøved,
min Smerte at dæmpe, min Villie at røgte —
af den har jeg lært, at i Livet her
har alt det Ydre kun ringe Værd;
— et Skin, man bør attraa saa lidt som frygte!
Er Lykken, den sande, paa Jord at vinde,
saa ligger den skjult hos En selv, herinde.

PETER PLUS
(har atter sat sig).

Ja, jeg har følt det længe: der findes,
findes en Kraft, som er større end min.
Men hvor den kan søges, hvorledes den vindes — —

PRINS REGIUS.

Du har den selv. Blot Du vil, er den din.

PETER PLUS
(seer paa ham).

Jeg har den selv —? blot jeg vil?

PRINS REGIUS.

Forsag!
Og Du vil voxe for hver eneste Dag.

PETER PLUS.

Det Ord har en daarlig Klang: forsage!
Det vil sige: vend om, gaa tilbage.
Frem vil jeg — —

men i en anden Bane
end den, jeg hidtil i Livet har fulgt;
i et Spor, som har ligget dækket og dulgt,
men hvis Vej jeg begynder at ane.

Hovdingen (kommer fra Baggrunden).

PETER PLUS
(vender sig utaalmodig).

Hvad nu?

HØVDINGEN
(frem).

Herre Konge, ved Solnedgang
gaaer Bispen med hele sit Følge af Klerker
i Procession, under Klokkeklang
gjennem Byen og rundt om dens Udenværker.
Mig sender han hid for Dig at bede
at tage Del i den fromme Sang
og bønfalde Gud om at standse sin Vrede.

PETER PLUS.

Hils den ærværdige Bisp og siig,
at røres ej Gud af de Pestsyges Skrig,
de hjerteskærende, rædselsvilde,
saa røres han heller ikke, fordi
Bispen med hele sit Kleresi
giver sig til at synge og spille.
(Kort.)
Men godt, jeg skal komme.

HØVDINGEN
(bliver staaende).

PETER PLUS.

Hvi tøver Du?

HØVDINGEN.

Bispen forlanger Et endnu.

Løs din Kaabes, den gyldne Kjæde,
læg dit Belte, perlebesat,
løft Kronen ned fra dens høje Sæde
og klæd Dig i Sorgens dybeste Nat.
Duk Dig mellem de mørke Klerker,
hyllet i Pjalter, med Sand i dit Haar!
og da, naar Gud din Ydmyghed mærker,
da vil han lette din Hovedstads Kaar.

PETER PLUS
(farer op).

En Konge i Pjalter —?
hvad vil det sige?
Hvor kan det tænkes? — Galmands-snak!
Hvem skylder jeg Knæfald? hvem skylder jeg Tak?
Selv har jeg vundet Land og Rige.
(Med en bydende Haandbevægelse.)
Gaa og bring Bispen Hilsen og Bud:
jeg kommer i hele mit Kongeskrud.

HØVDINGEN
(bliver staaende).

Formast Dig ikke mod Ham, der alene
har Magt over Liv og Død her paa Jord.
Lad ikke det Folk, hvis Vel Du bør tjene,
bøde for dine hoffærdige Ord.

PETER PLUS
(opbragt).

Er denne Farsot en Bod og en Soning,
da bærer Du større Skyld end jeg,
Du, som tvang og forførte mig
til at dræbe Prins Marcus før min Kroning.
Nu seer Du Hævnen.
Hvor er den Fred,
som Land og By skulde trives ved?
Saa heller Krig, hvor de brænde og plyndre!
det er Ulykker, jeg kan klare.
Men denne Sot, denne djævelske Mare —
der findes intet Sværd, der dens Hoved kan søndre!

HØVDINGEN.

Just derfor, Herre, just derfor —

PETER PLUS.

Gaa!
og næste Gang Du i Hallen træder,
kommer Du i Sæk og skidne Klæder,
med Aske i Haaret, mig til Hæder.
Forstaaer Du, Høvding! jeg vil det saa.

HØVDINGEN.

Da, Herre, har her min Tjeneste Ende,
og jeg maa for stedse forlade dit Slot.
Jeg driver ikke Spot med de Tvende,
jeg ærer højest, min Gud og min Drot.
(Ud i Baggrunden.)

(Det begynder at mørknes.)

PETER PLUS
(bryder voldsomt ud).

Det er at være Konge! — i Støv og Aske
at krybe i Skjul bag en Præstemaske,
at trælle under sit eget Tag!
— Afsind det hele, Løgn og Bedrag!
Der gives ingen Konger! —
trods Krone-ringen,
trods Hyldingsraabet, der gives ingen!
(Falder sammen i en Stol.)

PRINS REGIUS.

Endnu er det Tid.
Forsmaa ej den Haand,
der rækkes Dig her; men prøv at sprænge
kjækt, ved et eneste Tag de Baand,
hvis Flitter har daaret din Sans saa længe.
Hæv Dig over den tomme Skal!
Vær Konge i Kraft af din Aand, dit Kald.

PETER PLUS
(op).

Hæve mig — ja, det er det, jeg vil!
op over alt dette Gjøglespil;
kaste det fra mig som lunkent Vand,
saasandt jeg foragter min Kongestand.

Og kæmpe vil jeg, som før jeg har stridt,
men ikke med Nakken og Ryggen bøjet,
med foldede Hænder, i Munkeskridt!

— Med oprejst Pande, med Mod i Øjet,
med alle Nerver i rastløs Spænding
hugger jeg mig gjennem Slagets Brænding.

PRINS REGIUS.

I T r o d s?

PETER PLUS.

Du kan kalde det, hvad Du vil.

PRINS REGIUS.

Og Folket?

PETER PLUS.

For mig er kun K a m p e n til.

PRINS REGIUS
(rejser sig langsomt).

Herre Konge, jeg var bestandig din Ven.
Men nu — forstaaer jeg — maa Venskabet glippe.
Min Sag er Folkets. Svigter Du d e n,
maa — skjøndt med Sorg — din Haand jeg slippe.

PETER PLUS
(seer paa ham).

Ogsaa Du — —?
Ja, forlad mig kun.
(Smiler.)
Jeg spaaer Dig, der vil komme den Stund,
hvor Du vil krybe i Bodsdragt og Pjalter,
en knælende Pilgrims-skare forbi,
hen for at lægge en Skjærv paa mit Alter.

PRINS REGIUS
(bliver staaende).

PETER PLUS.
Nu, hvorfor tøver Du?

PRINS REGIUS
(et Skridt imod ham).

Herre, fordi
det smerter mig dybt at se Dig lide,
at se Dig her i din Usselhed,
magtesløs, knust, uden selv at vide,
hvorhen Du skal vende dit Blik og dit Fjed.

PETER PLUS
(seer paa ham med et forstyrret Smil).
Jeg veed det, Regius, veed det nøje;
og det er Dig, som har aabnet mit Øje,
Du, der blot ved aandeligt Staal
har tvunget den Sot, der dit Liv har kuet,
der selve Døden har skræmt og truet! —

Men Du har kun havt i Dig selv dit Maal;
mit strækker sig ud over Verdens-livet — !

PRINS REGIUS
(med dyb Smerte).
Du stakkels Daare, hvem Alt blev givet,
de største, de herligste Pund! — Du fældes
her af din egen Styrke.

PETER PLUS.

Fortælles
der ikke om mægtige Mænd paa Jord,
der Doden har bundet, blot ved et Ord?

PRINS REGIUS.

Der gaves vel dem, hvis Kraft var saa stor.
Men, tro mig — i Trods og Hovmod har Ingen
naaet Helgenskjæret og Glorie-ringen.

PETER PLUS

(seer et Øjeblik maalløs paa ham).

Glorie-ringen!

(Taler hurtigt og hæst.)

Hør — Regius — hør!
Veed Du, hvad jeg har været før?
Svend i et Værksted, ikke andet.
Saa løb jeg en skjønne Dag af Landet,
vandt paa en Nat ved et rasende Spring
Prinsessen og hendes blanke Ring —
kom saa hid med en dristig Flok,
fæstede Kronens Ring om min Lok —!

(Med en næsten overgiven Latter.)

Og seer Du, har jeg, Peter Plus, Gesellen,
ved egen Styrke, paa Maa og Faa,
vundet Prinsessen og Kongevælden,
kan ogsaa den tredie Ring jeg naa.

PRINS REGIUS

(betragter ham forfærdet).

Gaa til Ro. Du er syg, fra Vid og Sans.

PETER PLUS
(hører ikke paa ham, tager Kronen af sit Hoved)

Den tynger som Bly.
I dens gyldne Takker
er Jordens Brøst smeltet ind som Slakker.
Plump er dens Form og dunstig dens Glans.
(Peger ud i Luften.)
Hist oppe, langt borte seer jeg Glorien svæve,
skjær som en Blomst, uden Lyde og Plet,
gjennemsigtig, lue-let — !
Regnbuens Farver i Randen bæve.
(Kaster sin Kaabe, lægger sit Sværd.)
Tag her mit Sværd og mit Purpurskrud.
Uden Smykker og Vaaben, uden at eje
en eneste Hvid vil jeg vove mig ud
i den store Kamp, paa de lange Veje.
Aanden skal føre mig, den alene.
(Med en Bevægelse, som om han vilde stryge Alt af sig.)
Alt Andet trykker og tynger som Stene.
(Vender sig til Regius.)
Og Regius, hører Du saa en Dag
om en hellig Mand mellem Ørkenens Bjerge,
som vækker de Døendes Aandedrag,
saa er det mig, hvis Kæmpetag
har vristet Leen af Dødens Værge — —
mig, der i Kraft af min Villies Naade,
baaret frem af min Aands Begjær,
gjennem Strid og Smerte paa underfuld Maade
har vundet Gloriens Helgenskjær.
(Hurtig mod Baggrunden, men standser pludselig, blændet af Lyset fra den indtrædende Procession.)

Døren i Baggrunden slaaes op.

En Procession af Munke med en Biskop i Spidsen, bærende Fakler og Røgelsekar, fylder Scenen.

PETER PLUS

(et Par Skridt frem).

Hvad nu? — hvem kommer?

PROCESSIONEN

(stiller sig i en Halvkreds i Baggrunden af Scenen).

PETER PLUS.

Processionen!

(Seer smilende paa dem.)

Bispen! og hele Klerkechoret.

(En kort Pause. — Peger paa Kaaben og Kronen.)

D e r er Kaaben, d e r ligger Kronen!
For evig har deres Tant jeg forsvoret.

(Styrter ud i Baggrunden.)

PRINS REGIUS.

Stands ham!

I det samme træder **Oldfruen** frem paa Thronens øverste Trin Taushed.

OLDFRUEN.

Nej! lad ham Riget fly!
Aldrig vil den kunne magte Roret,
der ej for at frelse sit Folk og sin By
vil under en Størres Vinger ty
og lade sin egen Magtsyge fare.

(Til Prins Regius.)

Træd Regius, Du, ind i Munkenes Skare!

Du er Frelsen, hvortil vi trænge;
Du er Kongen, vi har ventet saa længe.

KONG REGIUS
(hvem Bispen byder sin Arm, løfter Hovedet).

Nej, gjælder det Frelse mit Folk at forlene,
da har jeg Kræfter, da gaaer jeg ene.

(Gaaer i Spidsen for Processionen langsomt mod Baggrunden, medens Munkene afsynge følgende)

CHOR.

Synd og Sorg er Dagens Vilkaar;
Angst er Natten, naar vi vaage.
Altid ligger Graaden rede
om de trætte Øjenlaage.
Men i Smerten er der Kræfter,
Lindring hver en Taare ejer.
Bøj dit Hoved i Fortrøstning;
Ydmyghed er Livets Sejer.

(Tæppet er langsomt faldet.)

FJERDE AKT.

En højtliggende Bjergkløft.

Uhyre, bratte Fjeldvægge indramme Scenen. I Baggrunden en smal Udsigt over Land og Bjerge. I Forgrunden tilvenstre fører en Sti op og fortsætter sig videre opad i Baggrunden tilhøjre. I Forgrunden tilhøjre en Hule med en lav, snæver Indgang. Foran Hulen en stor Sten, hvorpaa der ligger en andre, mindre Sten. Store Stene spredte over hele Scenen.

Morgenstund. Dæmpet Lys. Kun Udsigten i Baggrunden ligger i stærk Sol.

Else og **Benedikt** komme op fra Stien tilvenstre Han bærer en Madpose og en Flaske.

BENEDIKT

(standser og seer ned i Kløften, hvoraf de kom op).

Uh, hvor skummelt her er i Kløften,
ret et Hjemsted for Løver og Bjørne.

(Lidt frem.)

Hørte Du ikke en betænkelig Snøften
dernede mellem de tykke Tjørne?

ELSE

(der gaaer i Retning af Hulen).

Er Du bange?

BENEDIKT
(blæser).

Bange? — jeg? — jo pyt!
en gammel Hugaf, for hvis Sværd der er flydt
flere Tønder Menneskeblod
end Aaret rundt i en Slagterbod —!
(Tager Flasken frem.)
Nej, men skal jeg i Lag med en Løve,
saa troer jeg dog nok, jeg kan behøve
at styrkes først ved en Slurk af min Flaske.
(Drikker.)
Hvad er vi Mennesker? — Støv og Aske.

ELSE
(peger paa Hulen).

Seer Du, derhenne, der er det, han boer.

BENEDIKT.

Han, om hvem Landsbyfolket fortalte?

ELSE.

Ja, han, som de Helgen og Vismand kaldte;
han, som maaske med et eneste Ord
kan lede os ind paa det rette Spor.
(Hen til Hulen.)

BENEDIKT
(holder sig paa Afstand).

Pas paa! — der er sikkert baade Slanger og Tudser.
(Sætter sig paa Hug og kigger ind i Hulen.)
Ja, se blot, hvor Hulen er mørk og dyb.
Intet Christenmenneske, knap nok en Russer,
kan leve derinde mellem alt det Kryb.

Else.

Her er Stenen, hvis Lyd kan vække
den vise Mand af hans hellige Ro.

Benedikt.

Det er for tidligt endnu, kan Du tro.

Else

(slaaer med den mindre Sten paa den større.)

(Pause.)

Benedikt.

Han viser sig ikke. Lad os heller fortrække.
(Mod venstre.)

Else.

Han kommer nok, naar vi blot giver Stunder.
(Sætter sig.)
Hvor er jeg dog træt!

Benedikt

(sætter sig ved Siden af hende).

Det er intet Under.
Ogsaa jeg er saa temmelig — lens.
(Tager Madposen frem.)
Lad os ta'e en Bid Brød imens.
(Spiser og drikker under det Følgende.)
Bare nu ogsaa den Vise derinde
kan sige, hvor Peter Plus er at finde;
og blot han ikke spaaer, han er død.

Else

(bestemt).

Peter lever, men lever i Nød,
i større Nød, end han selv kan raade.

BENEDIKT
(ryster paa Hovedet).

Ja, hvor Du nu egentlig veed det fra,
det staaer bestandig for mig som en Gaade.

ELSE
(smiler).

Jeg veed det ikke, og veed det endda.

Jeg troer det, saa fast, at om En vilde komme
og sige, han vidste, Peter sad
etsteds i Herlighed, hædret og glad,
han rokked' dog ikke min Tro en Tomme.

BENEDIKT.

Der er vist meget Forstand i dit Svar;
men mig gjør det ikke Sagen klar.
(Mumler i Skjægget.)
Jeg frygter for, vi kun tosser omkring,
og det Hele ender med Ingenting.

ELSE

Hvis Du er træt af at følge med,
staaer det Dig frit at vende tilbage.
Jeg skal aldrig glemme den Venlighed,
Du har viist mig i alle de trange Dage.

BENEDIKT.

Vende om? og la'e Dig alene,
som Bytte for alle de unge Fyre,
som jeg endog har min Nød med at styre? —
Nej, for mig kan vi gjerne bene

til Verdens Ende, om saa Du lyster.
Dette Liv er just efter min Smag:
drysse om efter eget Behag,
snart i Vester og snart i Øster
og se noget Nyt hver eneste Dag —!
(Seer paa hende.)
Nej, det er Dig, jeg tænker paa.
Det gjør mig saa ondt at se Dig gaa
og blive syg af Angst og Græmmelse.

Og Alt, hvad Du bygger din Gisning paa,
det er dog bare — en Slags Fornemmelse.

Else.

Ja, klare den Uro, der drev min Fod
fra Hjem og Værksted, det kan jeg ikke.
Den kom med eet som en styrtende Flod,
slog mod mit Bryst, rev mig op med Rod —
ej en Time kunde jeg roligt ligge,
jeg rørte ej Mad, jeg smagte ej Drikke;
jeg hørte hans Suk, hvor jeg gik og stod.

Og stedse føler jeg Feberen brænde.
Den driver mig fremad, skjøndt Kræfterne svigte.
Jeg tænker bestandig: blot om Hjørnet derhenne!
kanske Du da faaer Maalet i Sigte.
Jeg har kun det; kun det jeg hører,
kun det jeg seer, efter det vil jeg gaa,
om saa i Døden dets Lys mig fører.

Benedikt.

Ja, naar jeg bare kunde forstaa — —

ELSE.

Forstaa, forstaa —?
Naar jeg føler blot,
at noget er sandt og ret og godt,
er dermed hver Tøven, hver Tvivl gjort til Skamme,
og jeg har forstaaet det med det Samme.

BENEDIKT
(seer bekymret paa hende).

ELSE.

Om Kjærligheds Tanker, om Kjærligheds Ord
kan binde os sammen ved usynlige Traade,
er Kløften, der skiller, end nok stor —
jeg synes, der gives Ting paa Jord,
langt sværere at fatte, langt dunklere at raade.

En midaldrende Kvinde i mørk Dragt, med et hvidt Klæde om Hovedet, kommer fra venstre, gaaer hen mod Hulen og vil slaa paa Stenen.

BENEDIKT.

Det nytter ikke. Lad være, Morlil!
(Rejser sig og gaaer hen til hende.)
Vi har prøvet det samme Spil.
Men Manden er fløjet ud af sit Bur,
eller han ta'er sig en Morgenlur.

KVINDEN.

Da var det ellers paa denne Tid,
han just idag havde stævnet mig hid.

Men kanske han er steget op
sin vante Vej ad de stejle Klipper.
(Peger ud tilhøjre.)
Derhenne, seer Du, hvor Skoven slipper,
der findes en ensom, nøgen Top,
hvor tidt han sidder selv i stormende Vejr,
ja, i de allerkoldeste Nætter,
og stirrer ud over Bjerge og Sletter
mod Havets fjerne, blinkende Skjær.
(Mod højre.)
Saa faaer jeg sagtens at søge ham der.

BENEDIKT
(standser hende).

Med Forlov, vi er fremmede her:
troer Du, han er saa viis, han kan sige,
hvor vi kan søge en Ungersvend,
der rømte forlængst af Land og Rige,
og som vi gjerne gad fange igjen.

KVINDEN.

Jeg troer, den Vise kan sige Dig Alt.
De særeste Ting har han mig fortalt,
hvorledes med Dyr og Fugle han taler
og færdes med Aander, naar Mørket daler.
Og mere end een Gang er det mig hændt,
at han mine lønligste Tanker har kjendt.

BENEDIKT.

Har han altid boet i den fæle Hule?

KVINDEN.

Hvorlænge, det er der Ingen, der veed.

Vi troede en Tidlang, at dette Sted
kun var Tilhold for Rovdyr og Fugle.
Da var det engang, at to unge Mænd
jaged' en Bjørn, som i Uger og Dage
havde været vor Landsby til Plage,
og rent tilfældigt naaede herhen.
(Peger mod Hulen.)
Bjørnen laa død der tæt under Fjeldet.
Den vise Mand havde Uhyret fældet.

BENEDIKT.

Saa maa han da være forbandet stærk.

KVINDEN.

Det var et Jertegn, et Underværk.
Ej Saar var at se i Bug eller Bringe.
Kræfter har han, som overgaa
Alt, hvad vi Mennesker kunne forstaa.
Han siger selv, han kan Døden tvinge.
(I en hemmelighedsfuld Tone.)
Just derfor kommer jeg hid idag.
Jeg har en Datter, der er syg og svag
og tidt hverken sanse kan eller tænke,
hende har han lovet, blot ved sit Ord,
atter Sundhed og Helsen at skjænke,
naar her hun vil knæle og sige: «jeg troer.»

ELSE

(har rejst sig og nærmet sig Kvinden).

Blot ved sit Ord? kan det være sandt?

BENEDIKT.

Man har jo nok hørt om Sligt iblandt.

KVINDEN.

Naar I vil dvæle til op paa Dagen,
saa kunne I selv faa Syn for Sagen.
(Seer ud tilhøjre.)
Men se! der kommer han.

ELSE
(seer ud).

Hvor?

KVINDEN.

Deroppe
paa Stien, hvor knap nok en Ged vilde vove
at liste sig frem paa de skarpe Klove.
(Strækker Armene mod Himlen.)
Det er, som han svæved' mellem Klippernes Toppe.

(Kort Pause, hvori de alle Tre se ud tilhøjre.)

ELSE
(pludselig).

Bengt!

BENEDIKT
(forskrækket).

Hvad nu?

ELSE.

Det er ham, Peter Plus.

BENEDIKT.

Ham derhenne i den hvide Kabuds —?

Else
(seer ud bestandig).

Seer Du det ikke? — hans Ansigt, hans Haar!
trods Skjægget hvert eneste Træk jeg kjender.
Og nu, han med Staven i Luften slaaer —
Farten, Bevægelsen i hans Hænder!
— og Maaden, hvorpaa han sit Hoved vender —

Benedikt
(som himmelfalden).

Ja, saa min Sæl har Du Ret, min Pige!
(Vender sig.)
Men hvad i Alverden, hvad skal det sige?
Hvor Fanden har han den Visdom fra?
Det var jo Prinsessen, den dumme Flane —!
men hun har sagtens forhexet ham da.

Else
(knuger Hænderne).

Sandelig, *her* er hans Sjæl i Nød,
i større end jeg kunde tænke og ane:
at tro sig Herre over Liv og Død!

Benedikt
(som bestandig seer ud).

Ja vist er det *ham*. Sin gamle Vane,
at slaa til Sten, saa de farer og fly'er,
den har han endnu, trods sit Munkepostyr.
(Leer.)
Jo, jo, *den* Vismand, han veed bestemt,
hvor Peter, den Slyngel, holder sig gjemt.
(Gnider Hænderne.)
Gud ske Lov da; nu har vi vor Fangst.

ELSE
(mod venstre).

Jeg tor ikke nu — jeg er altfor angst.
Men tal Du med ham —

BENEDIKT.

Hvad Snak — skal jeg?

ELSE.

Se at faa at vide — frit ham en Smule —

BENEDIKT.

Men sæt, han byder mig ind i sin Hule?
Jeg gaaer ikke med ham, det siger jeg Dig.

ELSE.

Der kommer han. Vær nu god, som Du plejer,
og for Alverden, nævn ikke mig.
(Peger ud tilvenstre.)
Jeg venter dernede, hvor Stien drejer.
(Ud til venstre.)

BENEDIKT
(følger efter).

KVINDEN
(har under Elses og Benedikts Samtale holdt sig i Baggrunden, spejdende ud mod højre).

Peter Plus kommer fra højre, klædt i en hvid Kaabe, under hvilken sees Dragten fra forrige Akt. Hovedet er ubedækket; Ansigtet blegt, Udtrykket forpint. Hele Skikkelsen bærer Præg af store Lidelser. I Haanden har han en Stav.

PETER PLUS
(gaaer frem i Retning af Hulen uden at se Kvinden).

KVINDEN
(med en Bøjning).

Herre, Du mindes Du gav mig Lov
at komme idag for Svar at hente.

PETER PLUS
(standser, betragter hende skarpt).

KVINDEN.

Min Datter har Dig saa haardt behov.
Som Ild i Nat hendes Kinder brændte,
og vildt hun talte som aldrig før.
Hvis Du ikke hjælper, troer jeg, hun døer.

PETER PLUS
(i en febrilsk, extatisk Tone).

Hun er ikke ude af mine Tanker.
Jeg har hende her mellem mine Hænder.
Hendes Feber mit Hoved brænder,
og hendes Puls i min egen banker.

KVINDEN.

Idag, ej sandt, tør hun komme hid?
Jeg frygter, det er paa den høje Tid.
De unge Karle her nede fra Stedet,
Slægt og Venner, dem har jeg bedet
at bære hende ad Stien herop;
og mange Andre vil slutte Trop.

PETER PLUS.

Troer hun selv paa min Villies Magt?

KVINDEN.

Herre, hun saae Dig jo ingensinde,
men jeg har de tusinde Ting hende sagt
om al den Vidunderkraft, Du har inde.

PETER PLUS.

Du selv — ?

KVINDEN.

Jeg selv?

PETER PLUS.

Du troer jo, Kvinde?

KVINDEN
(bøjer sig for ham).

Jeg troer og har troet fra den første Dag,
jeg søgte Dig under dit ydmyge Tag —
har troet, skjøndt de Andre tidt spotted' og lo.

PETER PLUS
(lægger sin Haand paa hendes Hoved).

Vær tryg, Du skal ikke fortryde din Tro.

KVINDEN
(seer tilbedende paa ham).

Herre, Du er som et Kæmpefjeld
med talende Fugle, med levende Væld;
Du er som en Storm gjennem Dalens Bund,
og Ordene lyse ud af din Mund.

PETER PLUS
(bryder ud).

Saa bring hende hid, saa lad hende komme.
Hun skal være karsk, inden Dagen er omme.

KVINDEN
(bøjer sig atter for ham og gaaer ud til venstre).

PETER PLUS
(sætter sig hen foran Hulen).

Benedikt (kommer langsomt fra venstre, betragter ham en Stund paa Frastand).

PETER PLUS.
Der staaer som Flammer af mine Hænder;
og i min Pande det smerter og spænder,
som laa der en Verden, en anden Jord
herinde og vented' Forløsningens Ord.
Nu, idag, skal den Lyset se,
nu, idag, skal min Villie ske!

BENEDIKT
(nærmer sig).

Peter Plus —

PETER PLUS
(seer op).

Hvem kalder? hvem kjender mig her?

BENEDIKT
(for sig).

Han kan dog mindes, hvad Navn han bar!

(Højt.)
Husker Du ikke den gamle Bengt
fra Værkstedet hjemme? — vi har dog siddet
mangen god Dag hos hinanden og smeddet.

PETER PLUS
(rejser sig).
Du her —?
(Smiler.)
Det er mer, end jeg havde tænkt.
Saa vidt har altsaa mit Ry sig bredt,
at langvejsfra over Bjerge og Dale
Du kommer hid for at faa mig i Tale!

BENEDIKT
(tøvende).
Ja, at Du just var blevet Profet —!

PETER PLUS.
Tilsidst hver Grænse vil smuldre og svinde.
Rummet er skjult i min højre Haand;
her i den venstre jeg Tiden har inde
og Solen under mit Klædebon.

Du kommer, Bengt, i en lykkelig Time.
Om føje Stund skal min Sejer kime
som Klokker ved Juletid ud over Jord.
Og se! da komme i mylrende Stime
Kvinder og Mænd fra Syd og Nord,
at rejse her et milehøjt Hus,
en Kirke af Guld paa de snedække Fjelde
for Menneskevillien, Peter Plus.

BENEDIKT
(imponeret).

Du gjør mig helt forknyt og konfus.

Har Du ikke snarere Lyst at fortælle
lidt om dit Liv, om hvad Du har seet?
eller — har Du altid været Profet?

PETER PLUS
(sætter sig).

Jeg har seet Alverden, har øst og drukket
af alle dens svulmende Rigdomskar;
men i hvert eneste Skum der kun var,
og Vand kun i alle de Frugter, jeg plukked!
Først her, i den ensomme, fjeldbaarne Hal,
hvor efter Stormen min Røst jeg stemmer,
hvor Drivkraft jeg suger af Fossens Fald
og Afgrundens Dyb i min Sjæl fornemmer;
først her har jeg lært at fatte mit Kald
og fundet Vejen til Lykken omsider.

Gjennem Savn og Spægelse, Haab mod Haab,
gjennem Ensomhedsrædselens Styrkedaab
langsomt frem mod mit Maal jeg mig strider.
(Rejser sig).
I een eneste Sum og Glød
samler jeg her al min Villies Evne
til Herredom over Liv og Død.

BENEDIKT
(der har sat sig).

Det er halsløs Gjerning, hvor jeg er fød.
Pas paa, ikke Præsterne la'er Dig stævne.

Peter Plus
(hører ikke, hvad han siger).

Krum som en Tiger, før den vil springe,
fast som en Fjeder, presset i Ringe,
ligger Villien i Haand og Mund.
Nu, idag, slaaer Befrielsens Stund.

Benedikt.

Ja, hvad var det, jeg hørte En sige?
Du vil kurere en syg, lille Pige?

Peter Plus
(smiler).

Kun det første Skridt paa min store Bane,
kun et utydeligt Fingerpeg.
At tvinge en Pest, en Sot at mane
vil blive for mig som en Børneleg.
(Seer paa ham.)
Du seer saa tvivlende ud, men vent!
Jeg har Beviser for det, jeg siger.
Der, hvor jeg aander, slukkes og viger
selve det rasende Element.

Det var et mægtigt Vejr en Dag:
Granerne faldt for Stormens Tag,
Haglen drev Ørn og Grib i Skjul,
og Tordenen rulled' paa tusinde Hjul.
Jeg stod ved Hulen der uden Ly
og saae mod Himlen, hvor Sky ved Sky
joges i Stumper og Stykker af Vinden.
Lynstraalen ramte just her, hvor jeg staaer,

dræbte en Bjørn der tæt under Tinden —
mig krummed den ikke et Hovedhaar.

Forstaaer Du: Lynet veg, hvor jeg bød;
nægt saa, jeg har Magt over Liv og Død.

BENEDIKT

(rejser sig).

Sært nok det lyder, det, Du fortæller;
jeg veed næsten ikke, hvad jeg skal tro.
Du plejede ikke at lyve jo,
og prale brugte Du ikke heller.
Kun een Ting synes mig ikke ret klar:
er Du saa lykkelig, som Du siger,
hvorfor seer Du da ud, som Du bar
Sorg for Alverdens kjønne Piger?

PETER PLUS

(sætter sig atter).

Det Kampen er, som mit Ansigt har furet,
Kampen mod Tvivlens nagende Bid.
Den lister sig paa mig ved Nattetid,
naar jeg prøver at sove derinde i Buret;
støder mig nøgen ud i Skarnet,
tynger i mine Arme som Bly,
og jeg kan ligge og hulke som Barnet,
der ikke veed, hvorhen det skal ty.
Bestandig maa Kampen begyndes paany.

(Skjuler Ansigtet i sine Hænder.)

Underfuldt er det, at kunne lægge
mellem Liv og Død en straalende Bro,

at kunne sin Haand over Tiderne strække,
men ogsaa en Lidelse, maa Du tro.

BENEDIKT
(lægger deltagende Haanden paa hans Skulder).

Ja Peter, efter hvad jeg kan tykkes,
er det Galskab, det, Du har indladt Dig paa.
Og siig mig: naar det nu ikke lykkes,
dette med Pigen, hvad vil Du saa?

PETER PLUS
(farer op).

Du troer det ikke?
Godt, godt! som Du vil.
Jeg siger Dig, Du skal blive tvunget dertil —
skal ligge her for min Fod i Taarer
og sige, Du var den største blandt Daarer,
og Du skal føle Angeren svide
som Slangebid i din venstre Side.

BENEDIKT
(forskrækket).

Bevares, jeg troer Dig —

PETER PLUS.

Ja, mere, langt mere!
Du skal gaa rundt og forkynde mit Navn.
Fra By til By, fra Havn til Havn
skal om min Almagt Du profetere.

Aldrig en Dag skal Du unde Dig Hvile,
aldrig en Nat skal Du give Dig Stunder;
som et jaget Dyr skal Du rastløs ile,
fordi Du fornægted min Villies Under.

Under den sidste Replik er der fra Stien tilvenstre kommet **en Skare Folk**, almuesklædte.

Nogle **unge Mænd** bære paa en Baare en **ung Pige**, syg og lidende, klædt i Hvidt. **Kvinden** gaaer ved Siden af Baaren.

Benedikt trækker sig under det Følgende bag om Skaren, hen i Retning af

Else, som kommer sidst i Skaren og holder sig i Forgrunden til venstre, useet af Peter Plus.

Baaren sættes midt paa Scenen. Skaren slaaer Kreds om den.

Kvinden
(knæler ved Siden af Baaren og rejser den unge Pige halvt op).

PETER PLUS
(vedbliver at tale).

Seer Du! der kommer Pilgrimstoget,
og fremmest i Flokken min første Sjæl.
(Gaaer hen til Baaren.)
Rejs Dig, Du Lille, hvem Dødsensaaget
saa længe har kuet, rejs Dig og knæl!
Og ligger din Aand end i Feberens Mørke,
og kan Du knap røre Haand og Fod,
min Sjæls og mit Legemes sunde Styrke
skal klare din Tanke og rense dit Blod.

DEN UNGE PIGE
(læner sit Hoved mod Moderens Skulder).

Jeg kan ikke længer; som Ild er mit Hoved.

KVINDEN.

Her er den Vise, som Helsen Dig loved.
Knæl for hans Fod paa den hellige Jord,
bøj dit Hoved og siig: jeg troer!

DEN UNGE PIGE
(er sunket ned i Moderens Skjød).

PETER PLUS
(strækker sin Haand ud).

Ræk mig din Haand.

DEN UNGE PIGE
(tager Haanden, farer sammen).

Ja, ja, Du er stærk.
Jeg føler dit Haandtryk, som Ve og Værk;
det foer gjennem Marv og Ben som en Smerte.
(Paa Knæ.)
Du vise Mand, hvem al Magt hører til,
om Et kun jeg beder: om Fred for mit Hjerte,
— i Liv eller Død, det ske, som Du vil.

PETER PLUS
(lægger Haanden paa hendes Hoved og seer mod Himlen).

Rejs Dig under min Haand, den stærke,
der stryger bort af din Kind som et Fnug
Feberens røde Brændemærke.
Stræk dine Lemmer, hvor haardt de end værke,
løft dine Øjne trods Taarernes Dugg;

og stig da som Puppen, der bryder sin Hud,
frem gjennem Sygdommens tyngende Skranke;
bryd ud til Liv som et nyfødt Skud,
i Kraft af min Villie, i Ly af min Tanke!

DEN UNGE PIGE
(har under denne Replik langsomt rejst sig og staaer nu i sin fulde Højde).

KVINDEN.
Hun rejser sig, se!

ELSE
(der forfærdet har fulgt Optrinet).
Almægtige Gud!
(Stor og taus Forventning hos Skaren.)

PETER PLUS
(peger opad).
Seer I, seer I! —
Skyerne glide,
førte af Solen med eet til Side
for Himlens allerhelligste Skjær.
Og seer I det — Glorieringen er nær;
langsomt ned mod mit Hoved den lider.
(Med en Blanding af Begejstring og Rædsel.)
Jeg føler dens Flamme, jeg mærker dens Ild,
thi skjøndt dens Straale er klar og mild,
som tusinde Baal den dog gløder og svider.
(Kort Pause.)

DEN UNGE PIGE
(udstøder pludselig et Skrig og falder bagover, om paa Baaren).
(Bevægelse hos Skaren.)

PETER PLUS
(farer op og seer sig forvildet omkring).

KVINDEN
(kaster sig over Baaren).

Mit Barn, mit eneste!
— bleg som et Lig,
— Hjertet staaer stille, Øjet er lukket,
Haanden som Is og Læben fortrukket
i det sidste rasende Skrig.

PETER PLUS
(mod Baaren).

Tro det ikke; hun sover kun.

KVINDEN
(peger paa Datteren).

Og Blodet der — om den aabne Mund!
(Skriger imod ham.)
Bedrager! — det var Miraklet, Du loved',
det var Glorien om dit Hoved!
(Kaster sig atter over Baaren.)

PETER PLUS
(raver bort fra Baaren med Hænderne om sit Hoved).

Den brænder, brænder — brænder til Død.
Jeg evner ikke at bære dens Glød.
(Falder om paa Jorden udenfor Hulen.)

KVINDEN
(til de Omstaaende).

Løft hende op og bær hende stille;
min eneste Glæde, min stakkels Lille.

(Mens Baaren langsomt bæres ud til venstre, vender hun sig til de unge Mænd, pegende paa Peter Plus.)

Sten ham, I andre! — styrt ham i Dybet!
der hører han hjemme blandt Helvedkrybet.
Slaa ham til Jorden, træd ham til Skarn,
fordi han har røvet mit eneste Barn.

(Følger ud efter Baaren.)

De unge Mænd løfte Sten op fra Jorden og nærme sig Peter Plus.

ELSE

(har nærmet sig Peter Plus, strax da han faldt til Jorden).

Ser I det ej? — han er ramt allerede.
Løft ikke Haand mod en sjælesyg Mand,
hvis Dom er fældet og fældet i Vrede,
saa haard og tung, som den tænkes kan.

(Paa Knæ.)

Saasandt I selv her i Verden har En,
hvem fremfor Alle I gav eders Hjerte,
saa kast ikke her den dræbende Sten,
men hav Medlidenhed med hans Smerte.

ANFØREREN

(kaster sin Sten bort).

Pigen har Ret. Lad den Tosse ligge.
Hvad er det i Grunden, han har gjort?
Den Lille duede dog ikke stort,
paa hende hjalp det kun lidt at flikke.
Har jeg ikke sagt det fra første Stund:
var Manden end nok saa stærk i sin Mund,
leve kunde hun alligevel ikke.

(Vender sig mod Peter Plus.)

Men lad ham vove, nogensinde,
at komme igjen med sin dumme Præken,
og besnakke en stakkels Kvinde,
saa maser vi ham imod Klippevæggen.

De unge Mænd ud til venstre.

BENEDIKT

(som har holdt sig i Baggrunden, kommer frem).

Himlen ske Tak, at Du fik dem væk;
jeg var nær ved at segne af Skræk.

ELSE.

Vent paa mig, Bengt, i den nærmeste Flække.
Jeg haaber til Gud, Du kan vente os begge.

BENEDIKT

(nikker til hende og gaaer ud til venstre).

ELSE

(lægger sin Haand paa Peters Hoved).

Nu løft dit Blik. Forbandelsen er hævet;
slukt er den Ild, der om din Pande svæved';
og vil blot selv din Lægedom Du hente,
da heles vel den Vunde, Ringen brændte.

PETER PLUS

(løfter Hovedet, betragter hende forstyrret).

Du — Else — her? Du ogsaa?

Ak, forsilde!

Udtørret er min Villies rige Væld,
og intet Under stiger af dens Kilde.

Fra mine Øjne falder det som Skjæl,
at det var Synd og Vanvid, det jeg vilde.

Eller er Livet Afsind i sin Grund?
og er vi Mennesker paa Jord kun satte
for at bekjende med fortvivlet Mund:
vi mægte Intet, Ingenting vi fatte?

ELSE
(sætter sig hos ham).

Jeg synes, det er meget, vi forstaa,
og stort, hvad i vor Svaghed vi formaa,
naar Kjærligheden os mod Maalet fører.
Mig drev ej hid dit Ry som Undergjører.
Jeg kom, som ved vor Afsked jeg Dig loved',
fordi jeg vidste, at Du var i Nød,
og tænkte, at Du trængte til et Skjød,
hvor Hvile fandtes for dit trætte Hoved.

PETER PLUS.

Kunde jeg hvile! — glemme, glemme Alt!
Prinsessen, Glorieringen, Kongeriget —
al, al den Daarskab, mod hvis Tant jeg higed,
og glemme Dommen, der saa vældig faldt!
(Seer paa hende.)
men, Else, naar jeg møder her dit Blik,
og lytter til din Stemmes milde Tone,
da seer jeg: stor var Brøden, jeg begik.
Den bør ej glemmes, selv om Straf jeg fik;
hvis jeg vil leve, maa mit Liv den sone.

Else
(tager hans Haand).

Og leve maa Du, leve for at kjende,
at al din Villie og din Villies Brist
dog fører Dig mod Lyset ud tilsidst.

Peter Plus
(rejser sig halvt).

Alt har jeg ejet, sluppet Alt af Hænde.
Hver Drift er mættet, og hvert Haab er brustet;
brat paa et Døgn de blanke Ringe rusted',
og Lykken døde bort som Bølgeskum.
(Lidenskabeligt.)
Naar jeg mit Liv vil samle i en Sum,
da var det Brøde, Galenskab og Flitter.
Og i mit Indre har jeg kun igjen
en Følelse, saa sugende og bitter,
som havde jeg forraadt min bedste Ven.
(Falder sammen paany.)

Else
(drager ham hen til sig).

Kom, læg dit Hoved her og lad mig køle
din hede Pande, stryge om dit Haar.
Der gives Trøst og Lindring, skal Du føle,
selv for det dybeste af alle Saar.

Peter Plus
(lægger Hovedet i hendes Skjød; hun stryger ham over Panden. Han ligger en Stund uden at tale).

Ja, her er Fred, her hvor dit Hjerte slaaer.

ELSE.

Du kunde fundet Freden alle Steder,
blot selv Du havde bragt dens Vilkaar med.
Hvor Kjærlighedens Lov ens Villie leder,
der finder selv bag Suk og Graad man Fred;
men om Du end til Blods dit Legem spæger,
Du fanger ej den Ro, der Sindet kvæger,
naar ej Forsagelsen er Kjærlighed.

PETER PLUS
(seer op paa hende).

Ja, her er Fred, her hvor jeg mærker Slaget
dybt fra dit Hjerte banke i din Haand;
her, her hos Dig, der langvejs hid er draget,
ført af din Kærligheds fremsynte Aand;
hos Dig, der har for min Skyld lidt saa meget,
hvis Tro paa Sejr, hvor haardt Du ogsaa stred,
dog aldrig er det mindste Haarsbred veget.

ELSE.

Tal ej om det, jeg led.
Naar Maalet er vor egen Herlighed,
da falder Smerten bitter i vor Lod;
men naar man for en Andens Frelse lider,
er Gud til Stede i den Kamp, man strider,
og Lidelsen har ingen Brodd.

PETER PLUS
(rejser sig).

Løft mig, Du Stærke med de bløde Hænder,
op mod den Kjærlighed, hvis Fred Du kjender.

Alt, hvad en Mand formaaer ved egen Evne,
har jeg forsøgt, og seet min Villies Ve.
Skal fremad jeg mod Fred og Frelse stævne,
maa, Else, Haand i Haand med Dig det ske.

ELSE
(rækker ham Haanden).

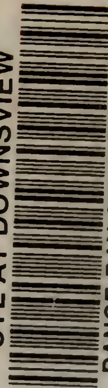
Her er min Haand.

PETER PLUS
(tager hendes Haand og opdager hendes Ring).

Tro har min Ring Du baaret;
— Bud fra mit Hjertes første, rige Liv!
mit eget Arbejd, den, hvormed jeg kaared'
for Aar og Dage siden Dig til Viv.
(Seer paa hende.)
Mens jeg den halve Verden foer omkring
at finde Eventyrets Lykkering,
sad med den ene, sande Du tilbage.

Blind var jeg for dens varme, bløde Skjær.
Først gjennem Kamp og Savn og tunge Dage
forstaaer jeg nu dens rige, dybe Værd.

Tæppet falder.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 02 05 06 005 6